

Polne 3 dni bo binkoštna številka našega lista v rokah čitateljev. Zato imajo

inzerati

v tej številki

trikratno

vrednost, — Naša uprava sprejema naročila do 18. ure

Mesečna naročnina 20 Din, za inozemstvo 35 Din. Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ul. 23. Tel.: 2566, int. 3069

GLAS NARODA

Uprava: Gajeva 1. Telefon 3855. - Ček, račun: Ljubljana št. 14.614. Oglasi po ceniku. Pri večkratnih objavah popust

Današnja številka vsebuje:

V novo miselnost
Italijanska igra
Izredni občni zbor Narodne prosvete
Nova reprezentančna dvorana PZ
Dva bolgarska gosta na velesejmu
Občni zbor TBPĐ

Št. 44 Izhaja dnevno razen ponedeljka in dneva po prazniku

V Ljubljani v soboto, dne 8. junija 1935

Rokopisov ne vračamo

Leto I

V novo miselnost

Pred vojno in tudi po vojni je bilo vse naše politično življenje strogo okovano v strankarstvo. Boj med strankami, to je bila prav za prav edina vsebina našega političnega življenja. Pred vojno, ko še nismo imeli prave politične moči, se je ta strankarski boj izživil predvsem v časopisnih člankih, sodnih procesih ter do skrajnosti stopnjevanih tekmah strank, da je vsaka stranka v vsaki panogi kulturnega in gospodarskega življenja ustanovila svoje organizacije ter je bila ta delitev prenešana tudi v zadnjo gorsko vas. Po vojni, ko smo postali deležni tudi politične moči, se je ta strankarski boj poostil v tej meri, da se je skušalo političnega nasprotnika premagati tudi s sredstvi moči. Celo vstop v vlado ali prestopi v opozicijo so bili navadno odvisni le od tega, koliko je vstop v vlado prinesel politične moči in koliko bi mogel škodovati prestop v opozicijo.

Le naravno je, da je ta miselnost prešla tudi na široke sloje naroda in da se je vedno bolj pozabljalo, da strankarstvo ni samemu sebi namen, temveč da bodi le sredstvo, da se z zdravo tekmo strank dosežejo za narod čim boljše zakoni in čim boljše državna uprava. Politika je pri nas postala že čisto služkinja strank, mesto da bi bili strankarski interesi podrejeni višjim političnim interesom naroda.

Nadaljnja posledica tega je bila, da so bila potisnjena tudi vsa gospodarska in socialna vprašanja čisto v ozadje in da so služila le še kot olepšava za ta ali oni strankarski program. Saj ni bilo niti redko, ko so celo vodilni politiki čisto mirno javno izjavljali, da za gospodarska vprašanja nimajo smisla in nihče ni videl v tem priznanju, da niso dorasli nalogam političnega voditelja.

Kajti jedro vsake dobre politike tvorijo gospodarska in socialna vprašanja. Kako omogočiti narodu boljše in lažje življenje, to je smisel vse politike. Ko bo vsakemu poedincu zagotovljeno vse to, kar potrebuje za svoj obstoj in za vzdrževanje svoje rodbine, bo tudi poedinec sam poskrbel, da si pridobi to, kar potrebuje za svoje duševno življenje. In ko bo država vsakemu svojemu državljanu ta eksistenčni minimum zagotovila, potem ne bo potrebna prav nobena posebna propaganda državne zavesti, ker bo vsak državljan vedel, da obenem z državo brani tudi svoj lastni obstoj. Državljan potem tudi ne bodo razburjala razna gesla, ki jih sprti ustvarja dnevna politika, da more z njimi pridobivati pristaje, ki v vnehi za ta gesla le preradi pozablajo na glavni smisel politike, da ustvari narodu materialno blagostanje ter ga na podlagi tega blagostanja dvigne tudi k višji npravenosti in usposobi za višje duševne užitke.

Proč od praznih, navadno le silno plehkih gesel k pravemu bistvu političnega življenja, je zato naloga novih dni. To je vsebina one nove miselnosti, ki mora zavladati med našim narodom in zato je treba vedno zrova opozarjati javnost na prvenstveno važnost gospodarskih in socialnih vprašanj. To pa je tudi na kratko smisel novega gospodarskega in socialnega gibanja, katerega mu služi tudi naš list.

Ce je bila preje pozornost naroda zavoljo strankarskih gesel in strankarskih interesov odvrnjena od gospodarskih in socialnih vprašanj, naj sedaj zanimanje za gospodarska in socialna vprašanja odvrne narod od čisto strankarskih vprašanj. Mesto, da bi se narod razdvajal zaradi posebnih interesov te ali one stranke, naj ga zanimanje za ista gospodarska in socialna vprašanja združi v edinstvenem delu za napredek države. Skupno delo na gospodarskem in socialnem polju naj via facti zedini ves jugoslovanski narod.

Zato tudi novo gospodarsko in socialno gibanje ne polaga posebne važnosti na vprašanje, kakšna mora biti zunanja fasada naše bodoče narodne zgradbe, temveč mu je važno le to, da so temelji položeni na pravo gospodarsko in socialno podlago, da bodo potem čvrsto stali zidovi zgradbe in da bo vsa stavba trdna. To gibanje za novo, od strankarskega boja osvobodeno miselnost hoče s praktičnim delom združiti na-

Nova vlada

Pariz, 7. junija. AA. Nova francoska vlada je takole sestavljena:

Predsednik vlade in zunanji minister Pierre Laval (neodvisni senator),

ministri brez portfelja: šef radikalno-socialistične stranke Edouard Herriot, šef republikanske federacije Louis Marin in prvak republikanske levice Pierre Etienne Flandin, bivši min. predsednik,

pravosodni minister Leon Bérard, senator republikanske unije,

notranji minister Paganon, radikalno-socialistični poslanec,

vojni minister polkovnik Fabri, poslanec iz skupine republikanskega centra (Tardieujeva skupina),

minister za vojno in mornarico François Piétri, poslanec iz skupine republikanske levice,

letalski minister general Denain,

trgovinski minister Georges Bonnet, radikalno-socialistični poslanec,

finančni minister Marcel Rénier, radikalni senator,

prosvetni minister dr. Marcombes, radikalno-socialistični poslanec,

gradbeni minister Laurent-Eynac, vodja parlamentarne skupine radikalne levice,

kolonjski minister Louis Rollin, poslanec iz republikanskega centra,

minister za trgovinsko mornarico Mario Roustan, radikalni senator,

minister za delo Frossard, izstopivši socialist,

minister za pokojnine Maupol, radikalno-socialistični poslanec,

kmetijski minister Cathala, poslanec iz skupine radikalne levice,

minister za narodno zdravje Ernest Lafon, neodvisni poslanec,

minister za pošto in brzojav Georges Mandel, neodvisni poslanec.

4 senatorji, 1 vojak, 15 poslancev

Pierre Laval je danes v tretje ministrski predsednik francoske republike. Svojo prvo vlado je sestavil januarja 1931 po padcu Steeogve vlade. Sedanja Lavalova vlada je 99. vlada od obstoja tretje francoske republike, to je od sep-

tembra 1870 do danes, in 10. vlada v sedanjih zakonodajih.

Med ministri so štirje senatorji (Laval, Bérard, Rénier, Roustan), en vojak (general Denain), vsi drugi pa so poslanci.

Kot državni podtajnik pri predsedstvu vlade za Alzacijo in Loreno je stopil v vlado tudi poslanec Camille Blaisot, član republikanske zveze Louisa Marina.

Po sestavi nove vlade

V političnih krogih je vladalo ponoči tako dobro razpoloženje, da se sme z gotovostjo pričakovati, da se ne bo izpolnila ona šaljiva londonska prerokba, po kateri bo Francija med tem, ko se bo orjaški prekoceanski parnik »Normandie« vračal iz Newyorka v Havre, izpremenila še dve vladi, kakor ju je med vožnjo tega parnika iz Havra v Newyork.

Zaupanje

Listi so se globoko oddahnili, ko je Laval sestavil vlado. Zaradi osebnosti novega vladnega šefa imajo izredno zadoščenje in vsa javnost je po vseh teh negotovostih zastran vlade globoko pomirjena, trdno upajoč, da se bodo zdaj razmere popravile. Laval je brez dvoma velik diplomat in zna notranje zadeve voditi prav tako spretno kakor zunanje, pravi »Matine«. Upajmo, da bo vsa zbornica znala primerno odgovoriti na njegovo imenovanje.

»Euvre« piše: Ker so radikalni socialisti že vnaprej izrekli Lavalu zaupnico, se zdi, da je odstranjena sleherni nevarnost in se ni bati nikakega neprijetnega presenečenja.

Desničarski »Echo de Paris« tudi zaupa v Lavalu: V njem vidi enega izmed najbolj politikov, da izvojuje frankovo vojno in da z avtoriteto nastopi v parlamentu.

Skraino levičarska opozicija se pa še zmerom ne vda. Socialistični »Populaire« in komunistična »Humanité« soglasno zahtevata razpust parlamenta in nove volitve.

Za večjo avtoriteto

Snoči se je vršil velik shod zveze davčnih obvezancev. V resoluciji, ki so jo sprejeli na tem shodu, pravijo med drugim, da bi moral predsednik republike okrepiti avtoriteto državnih oblasti in omejiti pravice parlamenta glede novih izdatkov, da se doseže proračunsko

ravnotežje, ohrani francoska valuta in neusmi-ljeno zatro spekulacije.

Ko so se zborovalci razhajali, je prišlo do spopada med nekaterimi udeleženci shoda in mobilno gardo.

Deklaracija nove vlade

Po podpisu ukaza o imenovanju nove vlade so se ministri sestali na neuradno konferenco, da izdelajo v glavnih obrisih deklaracijo, s katero se bo vlada predstavila poslanski zbornici, kar se bo zgodilo nocoj ob 18. uri. Eno uro pred sestankom parlamenta se bo vršila uradna seja ministrskega sveta, na kateri bodo odobrili besedilo izjave.

Deklaracija Lavalove vlade bo zelo kratka in bo v glavnem naglašala potrebo, da se do-sedanja finančni situaciji poišče njuna rešitev.

V parlamentarnih krogih mislijo, da Lavalova vlada pri glasovanju o predlogu za finančno pooblastila ne bo naletela na zapreke, ki bi jih ne mogla premagati.

Izjavo nove vlade bo prečital Laval sam. Vlada bo takoj stavila vprašanje zaupnice pri predlogu, s katerim odлага razpravo o splošnopoličnih interpelacijah. Nato bo seja prekinjena, da bo mogla finančna komisija proučiti zakonski načrt o pooblastilih, ki bodo omejena na borbo proti spekulaciji in na obrambo franka.

Socialisti proti

Socialistična skupina je sklenila glasovati proti novi vladi. V opoziciji ostanejo tudi komunisti in nekateri osamljeni poslanci. Ni izključeno, da se bodo nekateri poslanci radikalno-socialistične skupine vzdržali glasovanja, dasi je radikalno-socialistična skupina snoči izrekla svoje popolno zaupanje delegatom, ki so pospešili sestavo nove vlade.

Seja pozno v noč

Pariz, 7. junija. AA. Pričakujejo, da se bo nocojsnja seja zavlekla in da bo šele ponoči glasovanje o izrednih pooblastilih. Splošno mnenje je, da bo parlament to pot glasoval za izredna pooblastila vladi, ker je, kakor kaže, ogromna večina radikalno-socialističnega poslanskega kluba za vlado. Pač pa je gotovo, da bodo vsi socialisti glasovali proti izrednim pooblastilom.

Tudi Angleži imajo novo vlado

Rekonstrukcija Mac Donaldovega kabineta — Baldwin novi predsednik

London, 7. junija. AA. Nj. Vel. kralj Jurij je povabil danes ob 17. v avdienco Baldwina in mu izročil mandat za sestavo nove angleške vlade. Baldwin je takoj predložil Nj. Vel. kralju listo svoje vlade. Kmalu nato so bili povabljeni na dvor ministri, ki so izročili Nj. Vel. kralju pečate in znake dostojanstva svojega dosedanjega položaja in prejeli z vladarjevih rok znamenja svojih novih položajev.

Macdonaldovo slovo ...

Macdonald je danes zadnjič povzel besedo v spodnji zbornici kot predsednik vlade in na kratko odgovoril na opazko Winstona Churchilla. Nato je zapustil dvorano in se odpravil v predsedništvu ministrskega sveta, odkoder se je ob 15.40 napotil v zaprtem avtomobilu v spremstvu sira Clivea Wigramja na dvor. Nj. Vel. kralj Jurij je Macdonalda takoj sprejel v avdienci. Med avdienco so podajali čaj. Macdonald je med avdienco izročil Nj. Vel. kralju končno ostavko svoje vlade.

Lista nove vlade

London, 7. junija. AA. Vlada g. Baldwina je sestavljena takole: predsednik vlade Baldwin, predsednik tajnega sveta Macdonald, finančni minister Chamberlain, notranji minister sir John Simon, lord-kancelar lord Haldan, zunanji minister Samuel Hoare, minister vojske lord Halifax, minister za domovino Thomas, minister za Indijo marki Zeeland, minister za kolonije Malcolm Macdonald, lord čuvar državnega pečata lord Londonderry, prvi lord admiralitete sir Bolton Monsel, letalski minister Cuthliffe Lister, prosvetni minister Oliver Stanley, minister za

delo Ernest Brown, kmetijski minister Walter Elliot, minister za zdravje Kingsley Wood, minister za trgovino Walter Runciman, poštni minister major Tryon, državni tajnik za Južno Skotsko Godfrey Collins, minister za gradnje Wormspore, minister brez listnice za posle Društva narodov Anthony Eden, minister brez listnice lord Pery. Vlada bo v lordski zbornici zastopal lord Londonderry.

Nadaljevanje nemško-britanskih razgovorov

London, 7. junija. AA. Včerajšnja popoldanska seja angleških in nemških delegatov o pomorskih razgovorih je trajala skoraj tri ure. Debate se je udeležil tudi sir John Simon. Njegovo navzočnost si razlagajo poučeni krogi tako, da so imele glavne točke včerajšnje debate bolj politične in ne samo tehnične značaj.

V krogih obeh delegacij so zelo rezervirani in ne dajejo nikakih izjav. Doznavajo se, da je včerajšnja seja trajala tako dolgo zato, ker so nemški delegati večkrat govorili z Berlinom in prosili navodil. Prihodnja seja je napovedana za danes.

Nesoglasja med Kitajsko in Japonsko

Sangaj, 7. junija. AA. Japonski vojaški ataše, ki je dodeljen generalnemu štabu na severnem Kitajskem je začel v Tientsinu pogajanja s kitajskimi krajevnimi oblastmi. Doznavajo se, da se ti razgovori vrše na zahtevo japonskih vojaških

oblasti, ki žele, da se nekateri kitajski uradniki v pokrajini Hofeju odstavi.

V pristojnih kitajskih krogih mislijo, da žele japonske vojaške oblasti za sedanja nesoglasja med Japonsko in Kitajsko na vsak način zvrniti krivdo na kitajske oblasti in da so razgovori, ki jih ima japonski vojaški ataše s kitajskimi oblastmi v Tientsinu, samo formalnost.

Zagonetni kovčeg na pariški postaji

Pariz, 7. junija. AA. Vsi snočni večerniki se vprašujejo, čigav je bil kovčeg z orožjem, ki se je nahajal v garderobi pariške postaje Saint Lazare. Po Havasovem poročilu so našli orožje v kovčegu v ponedeljek, ko so na postaji Mont Parnasse, kamor spravljajo stvari, ki ostajajo po raznih postajnih garderobah, sestavili inventar njegove vsebine. Osebe, ki je popisoval stvari, se je čudilo, da je kovčeg tako težak. Zaradi tega je takoj obvestilo policijskega komisarja dotičnega okraja, ta pa preiskovalnega sodnika, ki je takoj odredil preiskavo, da bi dognalo, ali je najdeno orožje v kaki zvezi z marsejskim atentatom. Preiskava se vrši, kakor pravi Havas, v istih krogih, ki so že bili predmet preiskave po marsejskem atentatu. Pariško preiskovalno sodišče bo poslalo poročilo o tej preiskavi marsejskemu preiskovalnemu sodniku. Sicer pa so našli tudi v garderobi na postaji v Lausanni lani 9. oktobra obleko atentatorjevih sokrivcev.

»Paris Soir« navaja, da je bil kovčeg z orožjem izročen garderobi na postaji v Saint Lazaru 6. oktobra lanskega leta. Isti list pravi nato dalje: Posebni komisar na postaji Mont Parnasse je ugotovil, da je orožje podobno tistemu, ki ga je rabil terorist Kelemen, ko je ubil blagopokojnega kralja Aleksandra. List pravi dalje, da je zelo važno zvedeti, ali so kovčeg pustili soudeleženci marsejskega atentatorja, ker ti odločno zanikajo aktivno vlogo pri pripravah atentata. List opozarja v tej zvezi, ali niso morda pustili orožja v Parizu za primer, da bi Kelemenov zločin v Marseillu ne uspel. Kovčeg so prenesli v pariško kazensko sodišče, preiskava pa je poverjena preiskovalnemu sodniku Lebeguesu.

Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za soboto: Pretežno jasno, toplo.

rod s tem, da naglašajo le to, kar nas vse druzi. Ono večno poudarjanje tudi najmanjših malenkosti, ki nas ločijo, pa naj zapadejo pozabljenju.

Propaganda te nove miselnosti pa je baš

novo gospodarsko in socialno gibanje in zato mora to gibanje prodrati po vsej državi, ker je od njega odvisen gospodarski in socialni napredek vse Jugoslavije in vseh Jugoslovancev.

Italijanska igra

Komaj se je sestala v Milanu italijansko-abesinska arbitražna komisija, ki naj v skladu s priporočili Sveta DN z dne 22. maja t. l. in v smislu člena 5. italijansko-abesinske pogodbe iz leta 1928, uredi ualualski obmejni incident, že je italijansko časopisje lansiralo v svet nove vesti o incidentih na italijansko-abesinski meji in obenem uprizorilo ostro besedno bitko z angleškim časopisjem. Italijanskemu žurnalizmu moramo v tem pogledu priznati vso spretnost. Bolj ko v kateremkoli drugem primeru vidimo prav ob tej priliki, da je italijansko časopisje sila, ki utegne v službi italijanske diplomacije izvajati najtežje diplomatske bitke.

Pa tudi italijanska diplomacija sama je dovolj elastična, da zna svoje trenutne napore kar najbolj prilagoditi trenutnim položajem. Prav ko to pišemo, prejemamo vesti o novi italijanski zunanje-politični igri. Svetovno časopisje je pred dnevi namigovalo na italijansko približevanje k Nemčiji. Listi so pisali, da je ta preusmeritev italijanske zunanje politike v neposredni zvezi z angleškim stališčem v italijansko-abesinskem sporu in nujna posledica zadnjega sklepa sveta DN, do katerega je, kakor znano, prišlo največ po prizadevanju stalnega angleškega zastopnika pri DN Anthonyja Edena. Javljali so se obenem glasovi o razpadu skupne fronte veselih, ustvarjenih s težavo v streski kot odgovor na nemške kršitve mirovnih dogovorov. Zdaj pa prihajajo iz dobro informiranih krogov nova poročila, ki nam prepričljivo kažejo, da je šlo pri tem le za dobro preračunano taktično potezo italijanske diplomacije, ki je s svojo diplomatsko igro približevanja k tretjemu Rajhu hotela le izsiliti od londonske in pariške vlade čim večjo popustljivost v italijansko-abesinskem sporu. Z drugo besedo: Italija je s svojo le navidezno germanofilsko politiko hotela pritisniti na Pariz in London, da ji v Vzhodni Afriki pustita proste roke...

Ni dvoma, da se je Italija s tem spustila v zelo nevarno igro, »igro na konici rezila«, kakor pravi včerajšnja »Prager Presse«, saj je na dlani, da bi njeno resnično zblizanje z Nemčijo povzročilo le še večji odpor Anglije in Francije in utegnulo tako izvesti ustvaritev angleško-francosko-ruskega bloka, ki bi mu Italija in Nemčija gotovo ne bili kos. Zato je zelo verjetno, da gre v tem primeru res samo za kratko epizodo v italijanski zunanji politiki, katere smoter naj bi bil ta, da ustvari zase ugodno razpoloženje v Parizu in Londonu, v kolikor gre za spor z Abesinijo.

Vse to nam jasno kaže, da Italija v tem vprašanju noče in tudi ni v bodoče pripravljena niti za las popustiti. V skladu s svojo nacionalno-egoistično politiko hoče s tem samo še bolj poudariti svoja stremjenja po samostojni zunanji politiki velesile. Če imamo vse to pred očmi, bomo tudi razumeli, da Italija ni ne za iskrene zveze z obema zapadnima velesilama, pa tudi ne za zvezo z Nemčijo. Vse njene takozvane »zveze« grede le za to, da izvajanjem pritiska potom takih in podobnih diplomatskih kombinacij doseže zase kar največ ugodnosti.

Tudi ni zgolj slučaj, da je do te nove italijanske igre prišlo prav sedaj, ko se je sestala arbitražna komisija, da uredi vsaj višje spore glede obmejnega incidenta pri Ualualu. S časopisno kampanjo proti Angliji, ki gre vzporedno z akcijo zunanjega ministrstva, hoče samo ustvariti vtis, da je likvidacija spora z Abesinijo v okviru imenovane upravne komisije nemogoča. S tem pa hoče že v naprej opravičiti vse svoje nadaljnje akcije v Vzhodni Afriki, o katerih si je danes Evropa že popolnoma na jasnem.

Ozračje, v katerem se je sestala italijansko-abesinska arbitražna komisija ni torej nikakor tako, da bi upravičevalo še tako majhne nade na ugodno rešitev ualualskega incidenta, da pri tem drugih spornih vprašanj med Italijo in Abesinijo niti ne omenjamo. Zato se prav nič ne čudimo, če je pravna komisija na včerajšnji seji v Milanu sklenila odgovoriti svoja zasedanja do 25. junija, ko se bo, če je seveda dogodki ne prebite ponovno sestala v Scheveningenu na Nizozemskem.

Pa tudi če se med tem prav nič novega ne bo pripetilo v Vzhodni Afriki nam članek italijanske zunanje politične revije »Affari Esteri« dovolj zgovorno dokazuje, da je sporazum o tem sporu v okviru navedene italijansko-abesinske upravne komisije popolnoma nemogoč.

Vzhodna Afrika stoji torej pred novim vprašanjem, na katerega nam je odgovor mogoče že slutiti, če tudi mu še ni mogoče določiti termina.

—n.

Pravilnik za izplačevanje invalidnih pristojbin

Beograd, 7. junija b. Današnje »Službene novine« prinašajo pravilnik o izplačevanju invalidnih pristojbin.

Eden o italijansko-abesinskem sporu

Italijansko-abesinski spor v angleški spodnji zbornici

London, 7. junija. AA. Na pobudo delavske stranke se je danes začela v spodnji zbornici debata o italijansko-abesinskem sporu. Glede na napade italijanskega tiska na Veliko Britanijo je izjavil lord varuh pečata Eden v imenu vlade, da je treba obžalovati toli netočne trditve v italijanskih listih, ki bi mogle skaliti res odlično razmerje med obema državama. Eden je nato izrazil nado, da bo delo odbora za likvidacijo italijansko-abesinskega spora kronan z uspehom. Pripomnil je, da se bo drugače ponovno sestel svet DN in bo ukrenil nadaljne ukrepe.

O tem se doznava še te-le zanimive podrobnosti:

Eden odgovarja Italiji

V svoji današnji izjavi v spodnji zbornici o italijansko-abesinskem sporu je lord-čuvár državnega pečata Eden odgovoril na kritiko opozicije in dejal med drugim, da je bil ženevski sklep popolnoma pravičen. Nato je Eden opozoril poslance, da je treba upoštevati tudi to, da je bila v končni obliki še neurejena meja med Abesinijo in italijanskimi kolonijami že prej vir mnogih težkoč. Zato je Velika Britanija še pred spopadom pri Ualualu opozorila Rim kakor Addis-Abebo na prijateljski način, da je treba mejo dokončno urediti. Po izbruhu spora pri Ualualu je angleška vlada takoj ponudila obema strankama svoje prijateljsko posredovanje. Pravice Velike Britanije v Vzhodni Afriki slone

na mednarodnih pogodbah, je nadaljeval Eden. V odstavku, ki je bil posvečen napadom v italijanskih listih, je Eden med drugim izjavil, da so poročila o neklih angleških vojaških nogo-metnih igriščih v Vzhodni Afriki, ki da so v resnici zastrta letališča, brez resne podlage. Enako neosnovana je trditev, da stremi Velika Britanija za protektoratom nad Abesinijo.

Novi napadi na Anglijo

Rim, 6. junija. AA. Agencija Stefani poroča: Italijanski listi nadaljujejo polemiko z angleškimi listi, ki so zavzeli neprijateljsko stališče proti Italiji v sporu z Abesinijo. »Giornale d'Italia« poudarja, da italijanski listi niso sivo-razpoloženi proti vsej Veliki Britaniji, temveč samo proti nekaterim britanskim listom in osebnostim, ki jih inspirirajo. List pravi med drugim, da niso vsi čitatelji teh listov istega mnenja kakor tisti, ki te članke pišejo. Pri tej priliki je treba proučiti razne variante polemičnih argumentov, ki jih navajajo britanski listi. V začetku so kazali neko skrb za dozdevno oslabljenje italijanskih vojaških sil v Evropi, ko so mislili, da se je politično obzorje zelo pooblačilo. Ta argument danes ni več aktualen. Italija noče več sama prevzeti naloge, da bo budno pazila na ohranitev miru in reda. Stresa je ugotovila solidarnost vsaj treh velesil in nobena izmed njih ji ne bo osporavala pravice, da se briga za svoje interese zunaj Evrope.

Britanski listi so nato začeli manevrirati z Društvom narodov z namenom, da bi ta svetovna ustanova intervenirala za omiljenje italijansko-abesinskega spora. Dejansko bi pa Društvo narodov imelo v tem primeru služiti za-

Göringovi obiski v Beogradu

Göring pri knezu-namestniku Pavlu

Beograd, 7. junija. AA. Nj. kr. Vis. knez-namestnik je blagovolil sprejeti danes ob 12.15 v avdienco predsednika pruskega ministrskega sveta in letalskega ministra Hermana Göringa. Po avdienci je knez-namestnik povabil generala Göringa na kosilo. Kosilo so prisostvovali general Göring in njegova soproga, princ Hessenski, g. minister Kerl in njegova soproga, državni podtajnik za letalstvo Mils in Göringova soročnica ga. Martin.

Razen gostov so bili na kosilu nemški poslanik na našem dvoru v. Heeren in njegova soproga, predsednik ministrskega sveta in zunanji minister g. Bogoljub Jevtić in njegova soproga in častni adjutant Nj. Vel. kralja armijski general Peter Živković.

... in pri kraljici

Beograd, 7. junija. AA. Nj. Vel. kraljica Marija je blagovolila sprejeti danes ob 16.35 v avdienco gospo in gospoda Hermana Göringa, predsednika pruske vlade in nemškega letalskega ministra. Po avdienci so bili gospa in g. Göring s princem Filipom Hessenskim povabljeni na čaj pri Nj. Velicanstvu.

Göring pri Jevtiću

Beograd, 7. junija. AA. Predsednik vlade in zunanji minister Bogoljub Jevtić je danes ob 10. sprejel v kabinetu zunanjega ministrstva gosp.

Dr. Beneš v Moskvi in Lenin-gradu

Moskva, 7. junija. b. Vsi sovjetski diplomati se pripravljajo, da sprejmejo jutri ob tričetrti na 12. na glavnem kolodvoru v Moskvi češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša, ki se je odpeljal v četrtek popoldne iz Prage v spremstvu svoje soproge in šefa svojega kabineta dr. Kučero. Dr. Beneš bo v teku naslednjih dni bival v Moskvi, kot gost sovjetske vlade in imel daljše konference s predsednikom generalnega izvršilnega sovjetskega odbora Kalininom, predsednikom sovjetrov ljudskih komisarjev Malotvim, komisarjem za zunanje zadeve Litvinovim in verjetno tudi s predsednikom ruskih sovjetrov Stalinom. Bivanje predsednika češkoslovaške republike je točno določeno po programu. Beneš bo odpotoval tudi v Leningrad, kjer bo bival dva dni. Na vseh potih bo imel Beneš konference s predstavniki gospodarskih krogov. V tukajšnjih industrijskih krogih se zatrjuje, da bo prišlo do nove pogodbe med Češkoslovaško in sovjetsko Rusijo, ki bo imela velik pomen za nadaljnje odnose obeh slovanskih držav. Sodi se, da bo v najkrajšem času tudi romunski zunanji minister Titulescu obiskal Rusijo in se bo s sovjetsko vlado razgovarjal v imenu Male antante. Prihod romunskega zunanjega ministra ni še točno določen.

Grške parlamentarne volitve

Atene, 7. junija. b. V nedeljo bodo v Grčiji volitve v grški parlament, ki bo imel nalogo, da izmenja nekatere določbe državne ustave tako, da bo lahko prišlo do referenduma, s katerim se bo grški narod mogel že letošnjo jesen izjaviti s plebiscitom, ali je za restavracijo monarhije ali ne. Ker je proglasila opozicija, v kateri je reprezentirana večina, abstinenco pri volitvah, zato je Tsaldarisova vlada zadržala vsako abstinenco pri sedanjih volitvah, obenem pa izdala odlok, da bo vsakdo, ki se ne bi hotel udeležiti volitev, obsojen na denarno kazen v znesku 2000 drahem. Zaradi tega je opozicija sklenila, da se volitev udeleži, vendar pa da odda volilni komisiji prazne listke.

Verifikacija senatorskih mandatov

Beograd, 7. junija. b. Danes dopoldne ob 10. je bila druga seja senata pod predsedstvom dr. Ljubomirja Tomašića. Senatorji so se seje udeležili polnočestvilno. Pred prehodom na dnevni red je bil prečitan zapisnik zadnje seje, nakar so bile predložene senatu nekatere prošnje. Za tem je senat prešel na dnevni red: Poročilo verifikacijskega odbora. O tem poročilu je sporočil predsednik, da pride na mesto umrlega senatorja Šerifa Arnautovića novi senator Petar Petković, industrialec iz Valjeva. Poročevalec verifikacijskega odbora bivši minister Ulmanski je prečital poročilo odbora, ki je predlagal celotni volitveni material dopolnilnih volitev v senat z dne 3. februarja letošnjega leta ter ugotovil, da so vsi senatorji izvoljeni brez vsake pritožbe. Nato je predlagal v imenu verifikacijskega odbora, da se vsi senatorski mandati verifikirajo. Senat je ta predlog soglasno sprejel, nakar je predsednik senatsko sejo zaključil z izjavo, da bo prihodnja seja sklicana pismenim potom. Po seji senata so odšli novoizvoljeni senatorji v ministrsko sobo in tam vpričo vsega predsedstva položili predpisano prisego.

Pospešeno delo verifikacijskega odbora

Beograd, 7. junija. b. Danes ob 12. je bila seja verifikacijskega odbora, na kateri se je razpravljalo o spornih mandatih Vrbaske banovine. Seji je predsedoval dr. Dragiša Cvetković. Sklenjeno je bilo, da se delo v odboru kolikor mogoče pospeši in da se dela tudi ponoči, tako da bo delo končano v predpisanem roku sedmih dni, kakor to predvideva poslovnik. V nadaljnjih treh dneh se mora sestaviti in natisniti poročilo verifikacijskega odbora o celotnem delu in dostaviti vsem narodnim poslancom. Verifikacijska debata v parlamentu se utegne pričeti šele 17. t. m.

Kaj bo z opozicijskimi mandati?

Beograd, 7. junija. b. Danes dopoldne je bila seja ministrskega sveta, na kateri je poročal predsednik verifikacijskega odbora Cvetković Dragiša o delu odbora. Na seji je bilo rešenih več načelnih vprašanj glede onih poslancev Mačkove liste, ki niso izročili svojih pooblastil v roke verifikacijskega odbora.

Visoko bolgarsko odlikovanje jugoslovanskega Sokola

Beograd, 7. junija. b. Bolgarski kralj Boris je sprejel v avdienci g. Djura Paunkovića, II. namestnika staroste Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije, in mu izročil visoko odlikovanje za državljanske zasluge.

Aeromiting v Beogradu

Beograd, 7. junija. b. V Beogradu bo za praznovanje Binkošti velik aeromiting, na katerem bodo sodelovali številni vojaški in civilni piloti. Za ta miting vlada med beograjskim občinstvom veliko zanimanje. Naši aviatčarji bodo pokazali svoje najdrznejše akrobacije v hitrosti 400 km na uro.

Prosvetni minister na Oplencu

Topola, 7. junija. AA. Prosvetni minister Stevan Cirić, ki se je udeležil svečane proslave samostana Mileševa kot zastopnik kraljevske vlade, se je danes vrnil na Oplenac in se poklonil grobu blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja.

Göringovi obiski v Beogradu

Göringa, predsednika pruske vlade in nemškega letalskega ministra. G. Göring ga je obiskal ob priliki svojega poseta v Beogradu in na povratku iz Dubrovnika, kjer se je mudil nekaj dni na počitnicah. V zunanje ministrstvo je prišel g. Göring v spremstvu tukajšnjega nemškega poslanika Viktorja v. Heerena.

... in Živkoviću

Po obisku, ki ga je napravil v zunanjem ministstvu pri predsedniku ministrskega sveta in zunanjem ministru g. Bogoljubu Jevtiću, je gosp. Göring ob 11. odšel v ministrstvo za vojsko in mornarico in tu posetil ministra vojske in mornarice častnega adjutanta Nj. Vel. kralja armijskega generala Petra Živkovića.

Demanti nemškega poslaništva

Beograd, 7. junija. AA. Nemško poslaništvo v Beogradu nas je naprosilo, naj objavimo tole: V zvezi s poročilom neklih tujih listov o nekakem razgovoru predsednika vlade generala Göringa z budimpeštanskim dopisnikom »Daily Telegrapha« izjavlja nemško poslaništvo po nalogu predsednika vlade g. Göringa: Predsednik vlade generala Göring na svojem potovanju, ki je popolnoma zasebnega značaja, ni sprejel v Budimpešti, ne v Sofiji zastopnikov listov, prav tako pa tudi ne za svojega bivanja v Dalmaciji. Člana uredništva ali drugega predstavnika »Daily Telegrapha« pa sploh še nikoli ni sprejel. Zaradi tega je gori navedena vest »Daily Telegrapha« enostavno izmišljena.

Zanimivosti z osiješke kazenske razprave

Osijek, 7. junija. b. Danes se je tu nadaljevala razprava proti Grginu in tovarišem. Na dnevnem redu je bilo zaslišanje narodnega poslanca dr. Dragoljuba Jevremovića, katerega obtožuje obtožnica, da je za sprejetih 100.000 Din večkrat delal na to, da bi se sprejel v Narodni skupščini načrt o razrešitvi družinskih fidej-komisov. Dr. Jevremović, ki se je to pot zaslišanja sam udeležil, trdi, da je razumel obtožnico, vendar se ne smatra krivim. Pred kazenski senat stopa samo zato, da se pride do materialne resnice, sicer ga mora ščititi poslanska imuniteta. V obširni obrambi pravi Jevremović, da je ta zakonski načrt prav za prav predložil bivši minister pravde Božo Maksimović, s katerim pa že osem let ne govori, zakonski načrt je bil v Narodni skupščini sprejet z absolutno večino glasov in jo zanj glasovala tudi vsa vlada poleg drugih narodnih poslancev. V zvezi s fidejkomisom je še ena zadeva, pravi obtoženec, ki pa je sedaj pred beograjskim okrožnim sodiščem, kjer se nahaja tudi akt kompanjona bivšega ministra pravde Bože Maksimovića. Pravi, da ima popoln dokaz, da je tuji pisarna Bože Maksimovića morala sprejeti denar. Za obtoženega Bratinića, ki naj bi z Jevremovićem sklepal kupčije pravi, da Bratinića niti ne pozna, dočim mu je predsednik predložil, da ga pozna. Nato se je govorilo o honorarju 200.000 Din, ki jih je prejel, kakor trdi obtoženec, za intervencijo v prometnem ministstvu, da bi dobila neko nabavo Našička delniška družba. Dr. Jevremović zanika, da bi ta denar sprejel. Sodnik Pauzanović predoči obtožencu, da je poleg tistih 200.000 Din sprejel še naknadno 200.000 Din, kar obtoženec zopet odločno zanika. Nato je bil zaradi iste stvari zaslišan tudi bivši narodni poslanec in minister dr. Nikola Nikić, ki pa prav tako odločno taji, da bi imel s to stvarjo kaj skupnega. Iz tega slučaja bi se mogel dobiti vtis o borbi sodne oblasti proti zakonodajni oblasti.

Naloge nove češko-slovaške vlade

Praga (Cps), 7. junija.

V nedeljo prične z delom novo sestavljena češko-slovaška vlada. Predsednik vlade bo izdal proklamacijo, ki bo vsebovala program vlade. Na prvem mestu se namerava vlada posvetiti gospodarskim vprašanjem, da čim bolj pozivi tako poljedelstvo, kakor industrijo in obrt. Obrestna mera se bo ponovno znižala. Izvedle se bodo izvestne davčne olajšave, uredila živinorejska produkcija in produkcija premoga. Kar se tiče zadnjega vprašanja, se dela predvsem na znižanju cen premoga in na formiranju komisije, ki bi proučevala in tudi izvršila nacionalizacijo premogovnikov.

Na finančnem polju se bo izvršila sprememba zakona o posebnem dohodninskem davku. Rešila se bodo tudi finančna vprašanja, potrebna za izvršitev zakona o sanaciji samouprav. V političnem vprašanju bo vlada ostala verna obrambi republikaško-demokratskih načel češko-slovaške ustave in se bo avtoritativno branila vseh destruktivnih elementov in namer, ki bi bilo to že poprej določeno. Ravno tako nova vlada poskuša izboljšati bedno stanje predvsem v obmejnih krajih. Tudi v vojski se bodo izvršili vse obrambni ukrepi tako v opremljenosti, utrjevanju in vzgoji.

Sporedno s temi rešitvami bo vlada poskušala rešiti socialna vprašanja, med katerimi je na prvem mestu omiljenje nezaposlenosti. Važno vprašanje vladnega programa je tudi skrajšanje delovnega časa. Posredovanje dela, ureditev rudniških bratovskih skladnic, razdolžitve posameznih stanov, javna dela in v prvi vrsti produktivna skrb za nezaposlene.

Se pred nastopom počitnic namerava vlada predložiti nekaj zakonskih predlogov. Nadalje bo od parlamenta zahtevala polnomočja, da bi mogla izvršiti gotova neodložljiva dela za čas počitnic. Zakon o polnomočjih bo najbrže podaljšal v nespremenjeni obliki.

Glavna naloga, ki jo mora vlada še pred počitnicami rešiti, je državni proračun, ki mora biti vsaj v glavnih obrisih izgotovljen. V cilju uravnoveščenja proračuna bo vlada uporabila predloge parlamentarne komisije za štednjo, ki bo tudi nadalje sodelovala s finančnim ministrom.

Do 1. julija se morajo preračunati tudi personalna vprašanja, predvsem problem izenačenja upokojenec, dokončati priprave za resistencializacijo in izvršiti zasiguranje materialnega stanja članov armade s sodelovanjem najvišjega sveta za državno brambo in parlamentarnih komisij.

Navodila za zlet v Sofijo

Savez SKJ je izdal podrobna navodila za zlet »Junakov« v Sofiji. Po njegovem sklepu morajo sodelovati na tem zletu tudi telovadci in netelovadke, ako izpolnijo vse dane pogoje. Zleta pa se ne morejo udeležiti naraščalniki ali deca.

Gledati moramo na to, da bo ta naš prvi po vojni sokolski poset bolgarskim Junakom vzoren. Radi tega zahtevamo od vsakogar, ki se bo zleta udeležil, brezpogojne pokorščine vsem odredbam. V ta namen dajemo že vnaprej potrebna pojasnila in navodila.

1. Zleta v Sofiji se morejo udeležiti samo oni člani in članice društva, ki imajo lep in po predpisu določen slavnostni sokolski kroj ali narodno nošo. Člani (članice), stari izpod 26 let, se morejo udeležiti zleta edino kot telovadci (telovadke). Društvena vodstva se posebno opozarjajo na to, da ne priglajujejo nobenega svojega člana ali članice kot netelovadca, ki še ni dopolnil 26 let starosti. Vsi priglajeni telovadci in telovadke morajo znati dobro obvezne proste vaje in društvena načelnikstva so dolžna, da jih pred prijavo pregledajo.

Potovanje v Sofijo se vrši v civilni obleki do bolgarske meje. Vsakdo mora imeti sokolski kroj ali narodno nošo v svojem kovčku, kateri naj ima napisan listič s svojim imenom, imenom društva in župe.

2. Vsi udeleženci zleta imajo na naših železnicah 75% popusta. Na odhodnih postajah je treba kupiti polovično karto do državne meje (Caribroda), katera velja tudi za povratek. Popust na železnicah velja samo za posebne sokolske vlake in radi tega morajo potovati vsi udeleženci le skupno z določenim vlakom.

3. Stanovanje za vse udeležence zleta v Sofiji bo skupno. Radi tega je potrebno misliti na potrebno odejo. Prehramo v Sofiji znaša 20 do 30 levov, torej za vse štiri zletne dneve okoli 120 levov. Koliko bodo znašali skupni stroški, ako se prištevajo zletni znak in vožnja v Sofiji, in če se računa lev po kurzu približno Din 0,43, si lahko izračuna vsakdo sam.

4. Potrebna pojasnila glede potnih listov se bodo objavila pravočasno. Oni, ki žele, da se mu naš denar zamenja v Sofiji, mora vsoto vplačati takoj pri prijavi ali ta vsota ne more biti večja od Din 300.—

5. Člani (članice) sokolskih društev (čed), ki se želijo udeležiti zleta, se morajo prijaviti pri svojem društvu vsaj do 13. junija in tam vplačati znesek za prehrano in stanovanje. Vse poznejše prijave se nikakor ne bodo vzele v obzir.

Društvena vodstva ponovno opozarjamo, da prijavljajo samo resnične in prave Sokole, ki bodo delali na bratskih bolgarskih tleh časten vzgled in ponos našemu Sokolstvu. Zdravo!

Izredni občni zbor „Narodne prosvete v Ljubljani“ reg. z. z. o. z.

Ljubljana, 7. junija.

Danes popoldne ob 3. uri je bil v dvorani Kmetijske družbe v Ljubljani izredni občni zbor izdajateljice našega lista — zadruga »Narodna prosveta«, ki je po poročilu načelnstva ob lepi udeležbi članstva potekel v znamenju največjega optimizma in trdne volje, da bodo tudi v bodoče dosedanj zadrugarji pomagali graditi »Glas naroda«, do take popolnosti, kot je bila zamišljena in željena ob ustanovitvi zadruga.

Dosedanji poslovođači podnačelnik gosp. Deržič se je v uvodnih besedah spominjal mučeniške smrti Viteškega Kralja Aleksandra I. Zedinitelja, ki so mu vsi navzoči stoji zaklicali »Slava!«. Prav tako se je spominjal prvega načelnika Narodne prosvete pok. senatorja dr. Valentina Rožiča, ki je tako iskreno želel dočakati »Glas naroda«, in ki je do svoje smrti kot načelnik zadruga z vso požrtvovalnostjo polagal prve temelje našemu dnevniku. Tudi spomin pok. dr. Rožiča so navzoči počastili s »Slava« klicem.

Sledilo je poročilo tajnika g. dr. Srečka Goljarja, ki je podal statističen pregled poslovanja zadruga, posebej pa se razveseljiv razmah lista »Glas naroda«. Zborovalci so sprejeli poročilo o krepkem razvoju lista z vsem zadovoljstvom.

Sledile so dopolnilne volitve novega načelnstva in nadzorstva.

Ob koncu zborovanja so se oglašali razni govorniki, ki so prispevali novemu načelnstvu koristne nasvete, iz vseh izvajanj pa se je očitovale krepka volja, da naj »Glas naroda« napreduje, se razvija in gradi do popolnosti: naj bo tudi v bodoče povsem svobodna ljudska tribuna, naj bo dnevnik, kakršnega Slovenci potrebujemo, naj vselej glasno in odločno zastopa minimalne zahteve slovenskega naroda. In naj ne bo naš list prav nič hlapčevski! Da se preljuje ta odločna skupna volja številnih solastnikov lista »Glas naroda« — članov zadruga »Narodna prosveta«, bodo dosedanj člani pridobili med pošteno mislečimi Slovenci še novih zadrugarjev in novih naročnikov, ter tako smelo povedali »konkurenci« — delniškim družbam, da je »Glas naroda« ustvarjen in se ne umakne več.

Uspeli občni zbor je posetil kot član zadruga tudi minister g. dr. Marušič, ki je zborovalce iskreno pozdravil in jih bodril k nadaljnjemu delu.

Po obnem zboru je bila I. seja novega načelnstva, ki je razdelila med izvoljene odbornike funkcije takole:

Načelnstvo:

Načelnik: Jos. J. Kavčič, trgovec v Ljubljani.

Podnačelnik: Ivan Deržič, nač. Dir. žel. v Ljubljani.

Tajnik: dr. Srečko Goljar, odvetnik v Ljubljani.

Blagajnik: Karel Urbančič, tajnik poštne direkcije v p. v Ljubljani.

Odborniki: Tine Janhar, kmet v Žejah pri Medvodah, Danilo Šaplja, ravnatelj v Ljubljani, ing. Josip Zupančič, nar. posl. v Ljubljani, dr. Jos. Režek, nar. posl. v Novem mestu, dr. Igor Rosina, odvetnik v Mariboru, Evgen Lovšin, ravnatelj v Ljubljani in Franjo Vltavsky, priv. uradnik v Celju.

Nadzorstvo:

Ivan Grad, župan in posestnik iz Boričevega pri Ljubljani,

Ivan Pucelj, senator in minister v Veličih Laščah,

Jernej Stante, odvetnik v Celju,

Ernest Krulej, ban. svetnik v Sevnici,

dr. Milan Perko, zobozdravnik v Ljubljani,

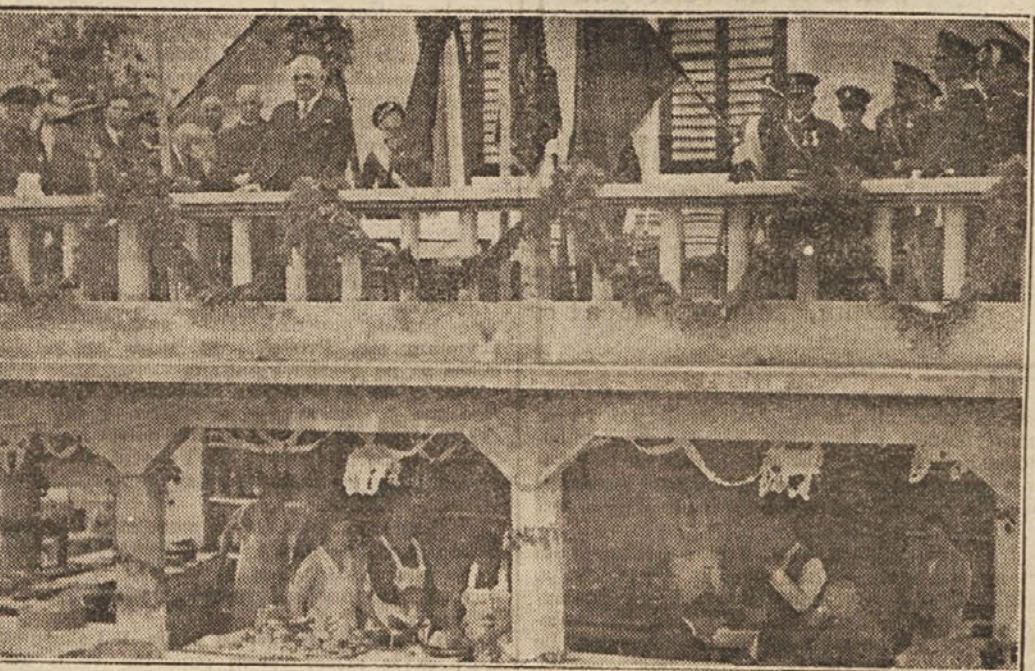
dr. Fran Klar, zdravnik in nar. posl. v Dol. Lendavi n

dr. Švigelj Anton st., odvetnik v Ljubljani.

Dve pomembni slavnosti v Stražišču

Na Vnebohod, dne 30. maja je bila ob 15. uri izročena prometu nova avtomobilska cesta na Psevo in Javornik. Slovesne otvoritve so se udeležili med drugimi: predsednik občine Stražišče g. Križnar, pod katerega vodstvom se je cesta gradila, predsednik kranjske občine g. Civil Pirce, gradbeni nadsv. g. Emmer iz Kranja, žand. major g. Hasmanagić in kap. pogr. čete g. Milutinović. Ko so avtomobili malo po 15. uri prispeli do slavaloka v Pševem, so domačini v narodnih nošah dole goste navdušeno pozdravili. V imenu domačinov jih je

nagovoril g. Benedičič, ki je med drugim poudaril, da še nikdar niso s tako radostnim srcem pozdravili zastopnikov civilnih in voj. oblasti kot danes, ko so se med nje pripeljali po lepi cesti, davni želji vseh prebivalcev iz Pševa, Javornika in Čepulj. Zahvalo za to pa so v prvi vrsti dolžni predsedniku občine Stražišče g. Križnarju, pod katerega vodstvom se je cesta gradila. Njegov sin mu je po lepi deklaraciji izročil lep šopek rdečih nageljnov, kot skromen dokaz njih hvaležnosti za ves njegov trud. — Nato je po



kratkem nagovoru g. Križnar pretrgal vrvič, napeto preko ceste, in jo s tem izročil splošnem prometu. Po kratkem postanku v prijazni Benedičičevi gostilni, so se gostje odpeljali dalje na Javornik, kjer je g. župnik iz Sv. Jošta čestito blagoslovil, nato pa nazaj v Stražišče, kjer je bila pri g. Križnarju vsem udeležencem prirejena majhna zakuska.

Vožnja po novi cesti je zelo udobna. Prva poizkusna vožnja se je vršila dne 24. maja. Avto znamke Fiat, last g. Rafka Batističa iz Stražišča, katerega je lastnik šofiral sam, je z lahkoto premagal vse strmine, kakor tudi vsi avtomobili, ki so na praznik, kljub slabemu vremenu iz Kranja pohiteli na Javornik.

Nova cesta ne bo v prid samo domačinom, ki so dozdaj mučili sebe in svojo živino po slabih kolovozih, s pridom se je bodo poslužili tudi izletniki. V dobrih 15 minutah pripelje avto iz Kranja do Javornika, odkoder je še petnajst minut pešhoje do Sv. Jošta. Lahko pa se vsakdo pripelje z avtom prav do cerkve na Sv. Joštu.

Domačini se nemalo zavedajo moderne pridobitve, ki jim bo v vseh ozirih v korist. Zavedajo pa se tudi, da so vso hvalo dolžni predsedniku občine g. Križnarju, ki je preskrbel ves potreben denar za gradnjo in sam žrtvoval nešteto ur, najsi je bilo v lepem ali slabem vremenu, za nadzorovanje pri gradnji nove ceste. Upravičena je njih želja, naj se cesta imenuje Križnarjeva cesta.

V nedeljo, dne 2. junija pa je agilna gasilska četa v Stražišču, katere dolgoletni načelnik je g. Križnar, razvila in blagoslovila svoj četni prapor, o čemer smo poročali v sredo 5. t. m. Danes prinašamo sliko te svečanosti.

Huda avtomobilska nesreča na Marijinem trgu

Ljubljana, 7. junija.

Danes se je ob četrtna 5. popoldne primečila na Marijinem trgu pred Urbančevovo veletrgovino huda avtomobilska nesreča. Bahovec tovorni avtomobil je vozil z Marijinega trga na Mikošičevo cesto. V tem trenutku je šel preko ceste g. Dragotin Hrovat, 50letni podobar iz Domžal. Hotel je še pred avtom preko ceste, vendar je že bilo prepozno. Avto ga je podrl in pasant je padel tako nesrečno, da je ostal z zlomljeno levo nogo na tleh.

O nesreči je bila takoj obveščena reševalna postaja. V nekaj trenutkih je pridrvel na kraj nesreče reševalni avto in odbrzel s ponesrečenim Hrovatom proti splošni bolnici.

Ponesrečenec je dobil močan udarec na nogo nad kolonom, zadobil pa je menda tudi notranje poškodbe. Vendar je upati, da te ne bodo imele resnejših posledic.

Podmladka JS na drž. gimnaziji in drž. tekstilni šoli v Kranju sta dobila svoja prapora

Kranj, 7. junija.

Sledč svetlemu vzgledu drugih številnih podmladarskih druščin JS pa Dravski banovini, sta si tudi podmladka JS na drž. realni gimnaziji in drž. tekstilni šoli v Kranju nabavila svoja prapora, okrog katerih se bo zbirala kranjska mladina. — Razvitje in posvetitev praporov je bilo večeraj zvečer v gimnazijski telovadnici. Prostrano dvorano je do zadnjega kotička napolnilo kranjsko občinstvo, dijaki in šolarji. Med odličniki smo videli g. sreskega načelnika dr. Gregorina, ravnatelja »Jugosloveske« g. Horvitz, zastopnike drugih tovarnen in uradov. — Tudi precej čehov je bilo navzočih.

Slovesnost je otvoril šolski orkester s Parmovo koračnico »Zvezda Primorja« pod taktirko g. prof. Švirkaršiča. — Navzoče je pozdravil gimnazijski direktor g. dr. Dolar, še posebej pa obe kumici. — Prebral je pismo predsednika oblastnega odbora JS za Dravsko banovino g. podbana dr. Pirkmajerja, ki je opravičil svojo odsotnost. — Prof. Hrovat je nato govoril o pomenu slavnostnega večera. Zatem je gimnazijski katehet g. dr. Jaklič po kratkem nagovoru na mlade stražarje blagoslovil oba prapora. — Kumica ga. Horvitzova je nato razvila prapor gimnazijskega podmladka ter mu privezala svilen trak, ga. Sircova pa prapor podmladka na tekstilni šoli. Oba prapora sta prevzela v svoje varstvo in čuvanje dva praporščaka, dve deklici pa sta kumicam poklonili lepa šopka. Po razvitju obeh praporov so zaorili gromoviti »Živio« vzkliki kralju Petru II.

Zatem se je nadaljeval program akademije in je poleg nagovora zastopnika K. O. JS v Kranju obsegal pevske in orkestralne točke. Pevske točke so izvajali mladinski zbor, mešani zbor, solo nastop dijaka tekstilne šole, oktet in moški zbor, orkestralne pa šolski orkester kompletiran s člani Sokolskega orkestra. Živahni vzkliki: »Čuvajmo naše morje«, »Živio kralj Peter II.« so zaključili to tako lepo in svečano uspelo patriotično manifestacijo kranjske šolske mladine. Čeravno je ta slovesnost padla že na konec šolskega leta, je vseeno bila zelo skrbno in posrečeno organizirana in je močno razgibala kranjsko občinstvo. Sveta dolžnost mladih stražarjev pa je, da se zvesto zbirajo okrog svojih praporov in zvesto služijo visokim ciljem svoje lepe organizacije, ki si je nadela za svojo nalogo čuvati naše morje, čuvati močno, veliko Jugoslavijo.

Ali ste se že naročili na „Glas naroda“?

Krani

Poroka. V sredo dopoldne sta se na Brezjah poročila g. Sifer Franc, znani kranjski veletrgovca in gđ. Dragica Sokličeva, hčerka uglednega slikarskega mojstra g. Sokliča. Obilo sreče!

Za binkošti, t. j. z 9. junijem prične na progi Kranj-Jezersko voziti izletniški avtobus ob nedeljah in praznikih. Iz Kranja odhaja s kolodvora ob 5.58 zjutraj po prihodu turistovskega vlaka in pride na Jezersko že ob 7.35, s čimer so omogočene lepe enodnevnne ture v Kamniške Alpe. Zvečer odhaja z Jezerskega izpred »Stularja« ob 19.45 in pride v Kranj zopet k turistu ob 21.15. Sem in tja stane vožnja 40 Din. Ob delavnikih prične dvakrat dnevno voziti avtobus s 25. junijem. Čas še objavimo.

»Ekspresno« kuhanje kave namerava pričeti v svojem elegantnem opremljenem lokalu na Mestnem trgu tukajšnja tovarna bonbonov in keksov »Sasa«. Za Kranj bi to pomenilo privlačno novost za domačine kot za tujce, zlasti sedaj, ko pričena tujska sezona, po drugi strani je pa to zelo praktična naprava za hitro postrežbo z dobro kavo. Tej pametni in potrebitni nameri pa se seveda zoperstavljajo gostilničarji, ki menijo, da bodo zaradi tega utrpeli škodo in imeli manj gostov. Mi smo pa mnenja, da je razburjanje gostilničarjev neutemeljeno in le prazen strah, saj oni itak rajši prodajajo eviček kot pa kavo.

Po Cerkljah kroži ponarejen denar. Ta teden so se pojavili v Cerkljah in bližnjih vaseh v prometu ponarejeni »kovači«. Orožniki se seveda zanimajo za nepristne »kovače«, odkod izvirajo. Ugotovili pa so, da kovačnica ponarejenega denarja ni v Cerkljah ali okolici, marveč, da je bil zanešen sem iz ljubljanske okolice. Nedavno so v Cerkljah zasledili tudi ponarejen petdesetak.

Se enkrat: bodoči poštni prostori. Zadeva selitve kranjske pošte v nove prostore postaja vedno bolj aktualna. Zanimanje poštne direkcije in tukajšnje uprave se je predvsem koncentriralo okrog kot nalašč za to pripravljenih prostorov v pritličju Kocbekove hiše. Poštna uprava si je vse prostore že dodobra ogledala z ozirom na svoje potrebe in je zelo verjetno, da bo prišlo do sklenitve pogodbe. Vhod za stranke bi bil ravno na vogalu, je pa v Layerjevi ulici še več vhodov, eden celo za vozove, ki se lahko zapeljejo na dvorišče. Poleg raznih manjših prostorov in skladišč je predvsem treba omeniti glavno dvorano, ki je dovolj velika, zračna in svetla. Pošta bi tako dobila sredi mesta prav primerne prostore, kjer bi lahko nemoteno ostala dolgo vrsto let in bi bilo to večno odprto vprašanje stavljeno z dnevnega reda. Ker po mestu sedaj kopljejo kanal, bi lahko že položili kabel.

Sveta gora

Občna zbornica »Zasavskega košca, reg. zadr. z o. z. v Litiji in podružnice SPD Litija-Zagorje bosta v nedeljo, dne 16. junija 1935 ob 13. odn. 14. uri v Tomazinovi koči na Sveti Gori z običajnim dnevnim redom.

Narod, ki pozablja brate v sužnosti, tepta svojo čast! — Branibor se briga zanje. — Pristopajte!

Narodno gledališče v Ljubljani

Drama.

Začetek ob 20. uri.

8. junija, sobota: **Bunbury.** Izv. Znižane cene od 20 Din navzdol.
9. junija, nedelja ob 15. uri: V času obiskanja. Izv. Znižane cene.
10. junija, ponedeljek ob 15. uri: V času obiskanja. Izv. Znižane cene.

Opera.

Začetek ob 20. uri.

8. junija, sobota: **Zemruda.** Red C.
9. junija, nedelja ob 20. uri: **Zdaj vam eno zaigram.** Izv. Znižane cene od 30 Din navzdol.
10. junija, ponedeljek ob 20. uri: **Zdaj vam eno zaigram.** Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol.

Drama.

V soboto 8. t. m. igrajo v drami Wildeovo komedijo »Bunbury« kot predstavo izven abonmaja po znižanih cenah od 20 Din navzdol. Učinkoviti angleški humor, ki preveča delo, komične situacije in zapleti te igre jamčijo gledalcem za večer veselega smeha. Zasedba je običajna. Delo je zrežiral prof. Šest.

Opozorjamo na popoldanski predstavi Gregorinove pasijonske drame »V času obiskanja«, ki se vršita na binkoštno nedeljo in binkoštni ponedeljek ob 15. uri popoldne po znižanih cenah. Drama je spisana po zgodovinskih in biblijskih virih, skrbno zrežirana, slikovito opremljena ter prikazuje najpretnost prizore iz Jezusovega prikličenja. Delo je zrežiral g. Gregorin. Konec predstave je ob 6. uri, tako da imajo posetniki z dežele najugodnejšo zvezo za povratek z vlaki in avtobusi.

Opera.

V soboto 8. t. m. se poje v operi »Zemruda«, ki jo je skomponiral znameniti pianist Raoul Koczalski. Delo je doživelo na krstni predstavi največji uspeh, ter najugodnejše kritike. Slikoviti orientalski ambijent, izvrstni libretto, in v dobrem smislu moderna glasba so pripomogli delu do trajne vrednosti. Predstava je za red C. V glavnih partijah: ga. Gjungenae, ter gg. Primožič, Gostič in Marček. Dirigent: dr. Švara.

G. Emil Kralj kot Melhior v Straussovi operi »Zdaj vam eno zaigram«. Na binkoštno nedeljo in binkoštni ponedeljek ob 20. uri zvečer se bo izvajala po daljšem premoru efektna opera, ki sta jo priredila Wilhelm in Herz iz muzikalne zapuščine Johana in Jožefa Straussa. Za libreto je služila Nestroeva veseloigra »Danes bomo tihi«. Poleg g. Kralja sodelujejo v važnih vlogah: ge. Ribičeva, Poličeva, Kogejeva, Župečeva, Španova ter gg. Janko, Peček, J. Rus.

Nova reprezentančna dvorana PZ

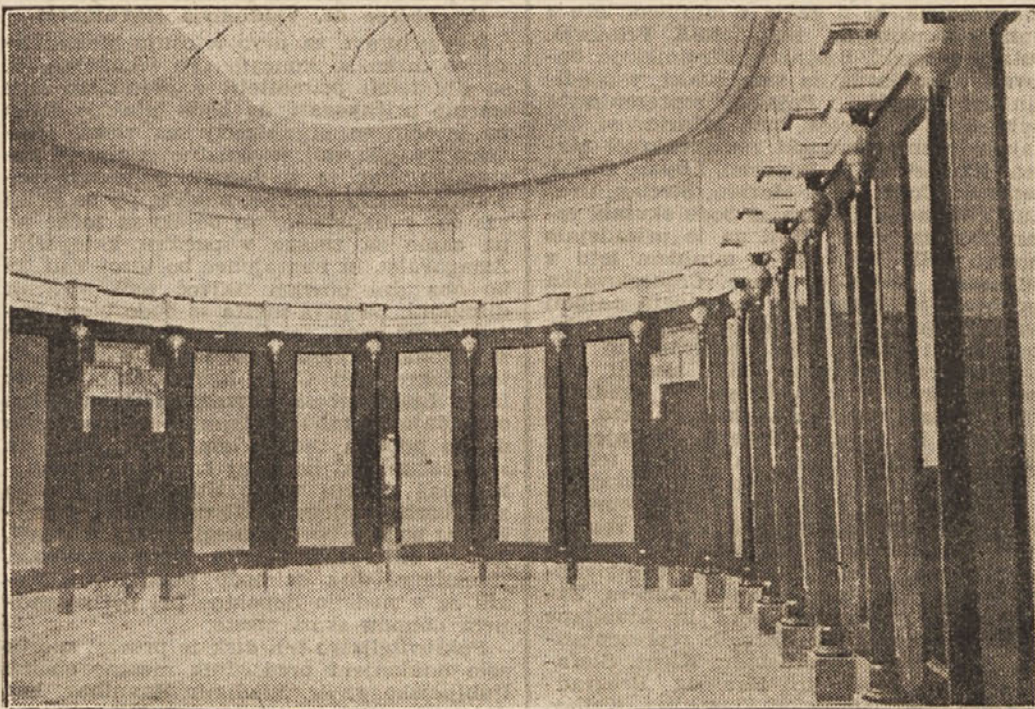
V popolni gradbeni tišini, ko v Ljubljani zastajajo in počivajo že celo pričete zgradbe, je Pokojninski zavod zgradil novo sejno dvorano, ki predstavlja arhitektonsko delo izrednih odlik. Nova dvorana sicer ni drugi nebotičnik in tudi ne imponantna palača ali šola, vendar je pa umetnostno delo, ki ga moramo biti prav veseli v času popolne gradbene stagnacije.

Projektant nebotičnika, Delavske zbornice, palače Pokojninskega zavoda na Miklošičevi cesti, stanovanjske hiše ZTOI na Bleiweisovi cesti, Trgovskega doma in Trgovske akademije ter mnogih drugih imponantnih stavb ter tudi mestne stanovanjske hiše na Jegličevi cesti in večih stavb v Mariboru, Celju in Splitu, naš znani arhitekt inž. **Vladimir Šubic** je napravil projekt za dvorano, ki jo je položil v pritličje uradnega poslojja Pokojninskega

zlatimi jabolki prekinjeno steno je ves zid izveden v stukaturi slonokoščene barve, da zaradi tega lahkega stropa učinkuje dvorana mnogo višja, kakor je v resnici.

Arhitrav tvori venec konzol, ta pa nosi rahlo kasetiran stukaturni pas, ki se v njega prelije gladki strop. Skoraj bela barva stropa in svetlega parketa iz slavonskega hrasta se sijajno strinja z rdečim kamenom, politiranim orehom, živo modro linkrusto in zlatom v sonorno svečano harmonijo, ki ustreza resnobi našega Pokojninskega zavoda.

Od skoraj črnega vestibula iz podpeškega marmorja loči dvorano majhen predprostor s ponizanim stropom, podvleko in strop pa nosijo 4 štirioglati stebri iz lesnobraškega kamna. Stebri vežejo pogled po razčlenjeni steni s stranskimi vhodi, vsa elipsa je pa poživiljena z



Nova reprezentančna dvorana PZ.

skega zavoda, kjer se pravokotno stikata trakta III. objekta nebotičnika v Beethovnovi in Gajevi ulici. V to malo dvorišče je arhitekt komponiral elipsno dvorano, ki ima 125 m² površinske ploskve ter je 14 m dolga, 7-5 m široka, radij elipse ima pa 3-75 m. Dvorana je visoka 5 m in pokrita z ravnim stropom, kjer je veliko ovalno okno za neposredno gornjo luč.

Umetnik je imel pred seboj nalogo, da v uradno poslojje PZ postavi sejno dvorano, ki bo ustrezala reprezentanci tako velikega zavoda, kakor je naš Pokojninski zavod. Prav za prav je to težko nalogo rešil z izredno malimi finančnimi in arhitektonskimi sredstvi. Stene dvorane je razdelil na ozka polja iz politiranega orehovega lesa. Polja ločijo sloki okrogli orehovi stebri, ki so zgoraj zaključeni s pozlačenimi jabolki, kakor s kapiteli, a polja so tapcirana z živomodro linkrusto. Stena počiva na podnožju iz sivkasto-rdečega marmorja z Lesnega brda v obliki plošč in kock, ki tvorijo podstavek steni in stebrom. Stranska vhoda sta zaključena s fino profilirano supraporto, ki je tudi iz lesnobraškega marmorja. Nad to živomodro, z orehovim lesom in

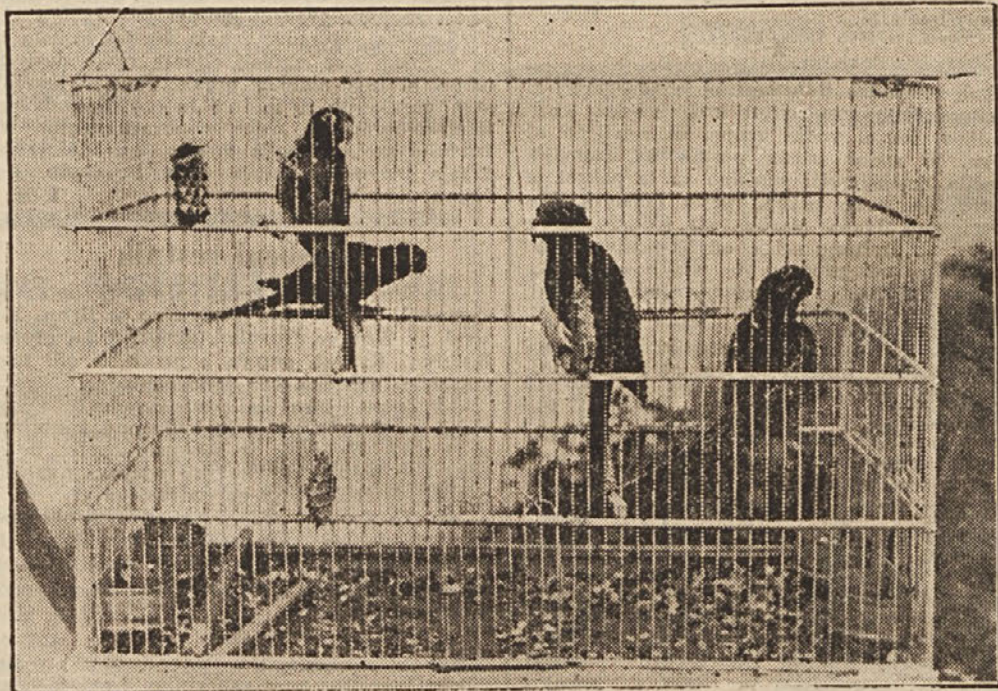
nizom zlatih jabolk. Ker dvorana razen predprostorja v svojem glavnem delu nima oken, predstavlja v svoji kompoziciji res nenavadno močno delujočo celoto in redko lepo zaključen prostor. Vse linije potekajo mirno in tudi barve gotovo ne bodo motile zborovalcev.

Vse delo so napravili domači obrtniki, kar je že princip Pokojninskega zavoda, saj je tudi nebotičnik delo domačih rok.

Dvorana še ni opremljena, vendar so pa načrti zanjo že gotovi. Arh. inž. Šubic je tudi opremo prilagodil dvorani in bo vsa v monumentalnih enostavnih oblikah brez dekoracij, pri tem pa skozi in skozi praktična.

Dvorano krasi edino še kip Blagopokojnega kralja Aleksandra I. Je v resnici izvrstno delo našega najboljšega portretista, akademičnega kiparja **Nikolaja Pirnata**, ki je soho napravil iz sivkastega podpeškega marmorja. Soha dobi še visok kamenit podstavek, da bo dominirala dvorani.

Posebno ugodno bo deloval kontrast med temačnim vestibulom iz črnega podpeškega marmorja in pa med živahnim a mirnim akordom notranjosti dvorane, tako da je dvorana tudi odlično vključena v celotno stavbo.



Gojitelji eksotičnih ptic so letos na velesejmu prav krepko zastopani. Slika nam kaže skupino šegavih papig, ki jih lahko prijatelj ptic tamkaj dobi za prav majhen denar.

Razstava „Zveze gospodinj“

PETA GOSPODINJSKO-GOSPODARSKA RAZSTAVA »ZVEZE GOSPODINJ« v paviljonu K na velesejmu je izdelana po novih,

modernih načelih. Zveza gospodinj je stopila korak naprej, stopila je v svet in podala nekaj svetskega; pokazala je, da tudi v Ljubljani uspe velikopotezna zamisel. Razstava je pokazala domače delo, predvsem ženo v obrti in trgovini. Dva glavna vhoda sta. Ako vstopimo v južnem, vidimo v okusno opremljenih

kohaj, ki so za vse enako velike, sledeče tvrdke: Nova založba, ki ima knjige in risarske pripomočke, Rozman mesene izdelke, šumi sladkor, cvetličarna Split, Erna Goldstein, prva žena optičarka ima razstavljeno tudi svojo diplomu mojstrskega izpita, Juhan, kozmetika, mila in druge kemične pripomočke so razstavili: Ada Gril, Chemotehna, Schicht, Cimean. Pletenine: Lana in Kos. Eberle srebrnino, nadalje Adria, Matek-Mikeš, Krisper, Bonač, Malina. V umetni obrti se odlikujejo naše mlade že znane umetne obrtnice: Nada Ciuha, Pajnič, Demšar. Umetniški okus izkazuje mlada industrija lesenih igrač, bonbonier Erne Ladstätter, originalni so ruski ročni izdelki Sivcova iz Celja. Damske klobuke — Možina, salon Mira, steznike: Stuzzi in Salaj. Salon Rozman prvovrstne kroje po meri; dalje Reich, Vidmar, Zorn — ako že slišimo imena tvrdk, že vemo, kaj izdelujejo; na vseh področjih se uveljavlja strokovna izdelava. Presenečajo nas izdelki industrije Teksta po osnutkih g. inž. arh. Šantlove. Prav za žene je »Ženski svet« s prvim modnim albumom. Šole in privatniki so se lepo odzvali z oblikami, okrašenimi z naravnimi vzorci.

Banovinska kmetijska šola Sv. Jurij pri Celju

Novo šolsko leto 1935/36. prične 15. septembra in traja 11 in pol meseca. Prošnje za sprejem, naslovljene na upravo šole, naj se vpošljejo do 1. avgusta. Prošnji, ki naj bo kolikovalna z Din 5.—, se priloži: domovnica, krstni list, navrstveno in zadnje šolsko spričevalo in obvezo staršev (kolek Din 2.—), da bodo krili stroške šolanja, v kolikor odpadejo na nje. Vsi, ki žele banovinsko podporo, naj prilože ali »Uverenje« davčne uprave o višini davkov in nosetstva, ali pa v prošnji navedejo sami velikost posestva in višino davkov, kar mora predsednik občine potrditi, oziroma prošnjo priporočiti. Oni, ki žele tudi podporo sreskega kmetijskega odbora, naj se osebno ali pisмено obrnejo s prošnjo nanj.

Oskrbovalnina znaša mesečno Din 300.— ter bo prispevala kraljevska banska uprava po gospodarskem stanju staršev za vsakega gojenca povprečno polovico. Sprejemajo se v prvi vrsti kmetijski sinovi, ki bodo ostali na kmetijah kot bodoči gospodarji, zato more kraljevska banska uprava in sreski kmetijski odbor zahtevati od onih, ki vstopijo potem v službo, povrnitev dobljenih podpor.

Prosilci morajo biti telesno in duševno zdravi, dovolj razviti in nad 16 let stari ter imeti veselje do kmetijskega študija in dela. Naprosajo se bivši absolventi, g. učitelji in g. duhovniki ter vse organizacije, da sodelujejo, da pridejo povsod najboljši kmečki fantje v šolo. Uprava.

Skavtski dan

O binkoštnih praznikih priredi skavtska organizacija Jugoslavije propagandni skavtski dan po vsej državi. Tudi v Sloveniji prirede skavti po vseh krajih, kjer je razširjen skavtizem, tak skavtski dan. V Ljubljani ga priredita oba stega skupno z župno upravo.

Za nedeljo in ponedeljek bo postavljen propagandni tabor na igrišču TKD Atene v Tivolskem parku. V taboru samem bo potekalo taborno življenje, kakor je običajno na taborih. Pri-kazan bo program dneva, vaje in igre skavtov, ki nam pokažejo metodo in cilj te organizacije, kako izvajajo te svoje ideje, da postanejo dobri in koristni člani človeške družbe. Pokroviteljstvo prireditve je sprejela gospa županja dr. Ravnharjeva.

Slavnostna otvoritev bo v nedeljo 9. t. m. ob 10. dopoldne. Popoldne ob 15. bo produkcija skavtskih spretnosti, iger itd. Ob 20. zvečer pa bo slavnostni taborni ogenj s pestrim programom. V ponedeljek ob 10. in ob 15. bo spet produkcija skavtskih spretnosti v raznih panogah praktičnega skavtskega programa. Opozorjamo občinstvo, da si ogleda ta tabor in prireditve naših skavtov, ki marljivo delujejo med nami in si pridobivajo vedno večjih simpatij v naši javnosti. Saj se ta organizacija vedno bolj razvija in si je pridobila že tudi skromen domek, ki naj skavte še bolj bratsko združuje.

Radio

Sobota, 8. junija.

Ljubljana: 12.00: Od poldne do dveh, odprt bo naš meh za petje, godbo in smeh — 12.45: Poročila, vreme — 13.00: Čas, obvestila — 13.15: Od poldne do dveh, odprt bo naš meh... (plošče) — 14.00: Vreme, spored — 18.00: Rezervirano za prenos v vselejma — 19.00: Zunanji politični pregled (dr. Jug) — 19.30: Nacionalna ura — 20.00: Pa tam pod Tivoli se ringelšpil vrti! — 21.30: Čas, poročila, spored — 22.00: Odmor na Pohorju (v eserantu gđ. Vrančič) — 22.10: Nadaljevanje prejšnjega programa — Beograd: 20.00: Romunski večer: recitacije, pesmi in orkester — Zagreb: 21.00: Zvočna igra — Berlin: 20.10: Opera pri štirih narodih: V Italiji, Rusiji, Franciji in Nemčiji — Beromünster: 21.10: Violinski koncert — Bratislava: »Gospodična vdova«, opereta — Breslava: 20.10: »Potujemo na deželot, veseloigra — Brno: 22.15: prenos iz Prage — Hamburg: 23.00: Plesna glasba — Lipsko: 20.10: »Postiljon iz Lonjumeauja«, komič. opera v 3 dejanjih — Milan — Trst: 20.55: »Pariško otroče«, opereta — Praha: 22.30: Plošče — Strasbour: 20.45: Orkestralni koncert — Stuttgart: 22.30: Harmonikarji! — Dunaj: Popularna opera in opereta: Rad. pot-puri.

Nacionalna ura za se tri jugoslovanske od-dajne postaje ob 19.30. Kralj Zedinitelj in naš Jadran. Predava prof. dr. Viktor Novak. Prenos iz Beograda.

Odmevi

O bolgarski zunanji politiki piše »Neue Zürcher Zeitung« z dne 3. t. m. na uvodnem mestu: »Ko je sedanji bolgarski ministrijski predsednik Tošev prevzel v aprilu svoj portfelj, je dal sporočiti vladam sedanjih držav, da bo bolgarska zunanja politika ostala sicer nespremenjena, da se bo pa nova vlada zavzela še za ožje sodelovanje z balkanskimi državami. Ta glas je naletel posebno v Atenah na prijateljski odmev, vendar se do danes ni nič zgodilo, kar bi mogli smatrati za rezultat politike zblizevanja. Vzrok temu tiči v prvi vrsti v težkih brigah kabineta z notranjepolitičnimi in finančnimi zadevami, ki tudi zunanjo ministra Kjuzevanova trenutno silijo k pasivnosti, ki je sicer temu izkušenemu diplomatu tuja. Ko je v mesecu marcu ob priliki vstaje v Grčiji bolgarski delegat v Ženevi alarmiral Društvo narodov zaradi premikanja turških čet v Tracijo, bi bili mogli tedaj misliti, da se bo Bolgarija iznebila svojega rezerviranega zunanjepolitičnega zadržanja in da se bo na strani Madžarske začela boriti za revizijo pogodb. Toda bolgarski delegat pri Društvu narodov je moral svoj preuranjeni alarmantni klic zakriti s svojim odstopom, ker so med tem v Sofiji spoznali, da ni še prišel čas za dejanja. Bolj ko kdaj poprej ima Bolgarija danes trdno voljo izogniti se vsem eksperimentom in voditi tako zunanjo politiko, ki bo tesno naslonjena na Društvo narodov. Nadaljnja baza njene zunanje politike je, da ne sklene nobene nove pogodbe ali sporazuma, ki bi določile mirovne pogodbe v Neuillyju potrdil, kakor n. pr. balkanski pakt v današnji obliki; je pa Bolgarija slej ko prej pripravljena, da sklene nenapadalne pakte, ki bi ji dopuščali popolno svobodo gibanja v vprašanju revizije mejnih določb.

—0—

Glede zblizevanja Jugoslavije z Bolgarijo dvopominja list med drugim: »Nobenega dvoma ni, da bo jugoslovansko-bolgarsko sporazumevanje prej ali slej doseglo nove uspehe. Zadostuje že, če obiščemo tri balkanske prestolnice — Beograd, Sofijo in Bukarešto — pa se prepričamo, da je med Beogradom in Sofijo neprimerno več skupnih točk, kakor pa med bolgarsko prestolnico in romunskim glavnim mestom. Bolgarsko slovanstvo in jugoslovanska narodna skupnost se medsebojno čedalje bolj prilavčujeta, med tem ko latinska Romunija v Bolgariji ni preveč priljubljena. Pa tudi sicer zelo pada v oči, da je Bukarešta — kljub Mali antanti in Balkanskemu sporazumu — v duhovnem pogledu zelo daleč od Beograda, saj se skoro izključno naslanja le na Pariz.«

—0—

V pariškem listu »Figaro« piše Wladimir d'Ormesson o avstrijskem vprašanju in poudarja med drugim: »Avstrija ostane neodvisna in enostavnega razloga, ker je to nujno potrebno in ker to tudi mi hočemo. Mussolini je dejal povsem točno, da Avstrija ni ne nemško ne italijansko, marveč evropsko vprašanje. Avstrija je Evropi potrebna. V avstrijskem vprašanju niso politiki potrebne nobene ideologije ali pravna načela. Evropska potreba v tem primeru zadostuje prav tako, kakor v gotovih primerih zadostuje državna potreba. Bilo bi enostavnejše, če bi kategorično izjavili: Kakor ni Belgija l. 1831. postala francoska, tako tudi Avstrija ne bo postala hitlerjevska, ker to je naša volja.«

Kultura

II. javna produkcija gojencev šole Glasbene Matice

je bila dne 6. junija v dvorani Filharmonične družbe.

Na sporedu so bili nastopi gojencev iz šole ge. Sešek, gg. Ivančič, Smale, Rupel, Dolejš, Hribar in Lipovška. Sodelovali sta tudi dve gojenki in en gojenec drž. konservatorija: Bradačeva Zorka, Mahkotova Manca in Adamič Bojan, in sicer pri klavirju, na violini in pet orkestralnih točk s pododdelki. Vsi so pokazali dobro šolo, pridnost in nadarjenost, tako, da je bil vtis produkcije zelo ugoden. Med klavirskimi točkami se je najbolj odlikovala Mahkotova Angelca (5. razred) z Moskovskega »Tarantello«. Za njo tudi ni zaostala z lepo igrjo Puhar Majda (4. razred), ki je s posebnim uspehom odigrala Krausovo »Romance« in »Scherzo«. Na violini je z nenavadno spretnostjo Stančič Viktor (5. razred) prednašal Raffova »Cavatino«. Pa tudi ostali nastopajoči niso delali skrbno izbranemu sporedu neugodnega lica. Kot spremljevalki na klavirju so se dobre izkazali Mahkotova in Bradačeva.

Posebna atrakcija večera je bil prof. K. Jeravaj mladinski godalni orkester. Bolje kot Händlov Largo, je orkester odigral naslednji dve skladbi: »Uspavanka« iz opere »Poljub« v prof. Jeravaj prireditbi in Suito iz »Cyrano de Bergeraca«. Pri Haydnovi otroški simfoniji je nastopilo tudi nekaj fantkov z značilnimi otroškimi instrumenti, ki so vzbudili občo pozornost poslušalcev in veselo razpoloženje v dvorani. Izmed petih srbskih plesnih napevov iz nekdanjih lehiških pokrajin današnje Nemčije je posebno ugajala skladba Čerljar, ki jo je orkester moral ponoviti.

Kljub lepemu uspehu produkcije bi bilo pa

še želeli, da bi se gojenci navadili uglajenega nastopa na odru.

Šola Glasbene Matice z zadnjimi nastopi dokazuje svoje plodonosno pedagoško delo, ki smo ji zanj hvaležni. V. P.

★

Okoli »Narodne Odrbane« se je skoncentriral v največjem času elitni krog srbskih književnikov. Idejni vodja grupe, ki številčno ni velika, je znani srbski pesnik in dramatik Momčilo Nastasijevič; značilno za ta pokret je dejstvo, da je na prvem mestu lausiran Slovenec: esej Ivana Mraka: »O kritiki«, ki z esejem: »U traženju sebec od Nastasijeviča, že predstavlja tudi program te mlade umetniške skupine. Afirmacijo samorodne jugoslovanske kulture.

Momčilo Nastasijevič v nekaj lapidarnih besedah označuje poslednjih sto let srbske kulture kot v splošnem brezplodnih, jalovih, ter ugotavlja, da beg v tujino, rast srbskega človeka v tujini ni vodila do tistih tragičnih konsekvenc kot v istem primeru Ruse. Vsi problemi so se postavili preveč na površini in vsled tega vse to ni vodilo v splošno do nikakršnih rezultatov. Mrak ugotavlja, da so ekstremno »kritično nekritične metode« pri nas v svojem temelju anti-slovenske, polne german-ske pedanterije in servilnosti pred akademskimi dogmami in nepogrešljivostjo, srbski kritiki pa očita, da ruši, trga, psuje vse, vsled napuščno interpretiranega francoskega »principa svobode«.

Pesnik Desimir Blagojevič zelo ostro napada »Srbsko književno zadruge«, proti kateri je prišla letos boja vsa elita srbske književnosti, kot n. pr. Crnjanski, Vinaver, Nastasijevič itd., kajti »Srbska književna zadruge« je postala skrajno sterilna in v forsiranju slabe literature pravi umetnosti naravnost škodljiva. V istem smislu se med temi in sličnimi prispevki skoro plemično dojmi basen Milana Vukasovića: »Moralne podloge ili lažni intelektualac«. Slikar Andrija Bicenno zelo ostro polemizira z najodličnejšim srbskim kritikom likovne umetnosti Savo Popovićem, slednji je pa končno eden odločujočih članov obravnavane grupe in je silno

Sport

Proslava 15letnice ASK Primorja

Mednarodni lahkoatletski dvoboj reprezentanc Bukarešta : Primorje pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II. in mednarodni lahkoatletski miting. Sobota, nedelja, ponedeljek, 8. do 10. junija, igrišče Primorja, pričetek vsakokrat ob 16.30; nedelja in ponedeljek, pričetek vsakokrat ob 14. junijski nogometni turnir ob sodelovanju Concordie-Zagreb, Ilirije, reprezentance II. razr. in Primorja.

Binkoštna proslava 15 letnice Primorja bo brez dvoma najimpozantnejša manifestacija lahkoatletskega sporta, kar jih je bilo kdaj v Ljubljani. Veliko število odličnih atletov tako iz inozemstva ko tudi iz vseh najmočnejših lahkoatletskih centrov naše države jamči, da bo proslava v vsakem pogledu na višku. Borba med reprezentanco Bukarešta in jubilarntovo ekipo bo za krasno srebrno darilo, ki ga je za zmagovalca naklonil predsednik ministrskega sveta g. Jevtič, istotako za krasno prehodno darilo romunskega ministra prometa gosp. Franasovicia, ki si ga je v minulemu letu v Bukarešti priborila ekipa ASK Primorja. Ostala gospoda, častni predsedniki je darovala lepa darila za zmagovalce v poedinih disciplinah... Pojačana reprezentanca Bukarešta, 31 atletov, med katerimi se nahajajo znani romunski reprezentanti Manea, Havalet, Beju, Popovici, Lupan, Lazar, Lapusan, Comanescu, Marian, Sterian, Craiciu, Iordache, Cristea se bode skušala revanširati za poraz, ki ji ga je prizadejalo moštvo ASK Primorja v minulemu letu v Bukarešti. Ekipa iz Prage, Češkoslovaška republika je sestavljena iz mnogih najbolj zvenečih imen češkoslovaške lahke atletike. Rošický in Douda (oba večkratna in zelo uspešna reprezentanta ČSR, slednji celo tretjeplasirani v metu krogle na predzadnji olimpiadi, predvodita izbrano četo, sestavljeno iz metalca Bočka, srednjeprogaja ing. Hrona, danes najboljšega tekača v ČSR v tekih od 1500 m do 10 km, skakača v višino Češpiva (190 m) in srednjeprogaja Otahal bo najresnejši reflektant na vsa vodilna mesta v ohih disciplinah, v katerih bo nastopala. Slednjič najboljši jugoslovanski lahko-atlet iz Beograda, Pančeva, Zageba, Varaždina, Maribora in Ljubljane bodo predvedeni po državnih reprezentantih, prvaki in rekorderjih: Kleut, Stefanović, Novaković, in Banšćag Beograd-P. nčvo, Dr. Jamnicki, Flass, ing. Kallay, Feigl Zagreb, Bručan, Stepišnik, Sporn, Starman Ljubljana itd. To izbrano četo lahko-atletov bo zaokrožila kompletna ekipa jubilarnta predvodena po najboljših njegovih lahko-atletih Kovacića, Cerarija, Gaberskih, Krevsa, Perparja, Zgurja, Čzurde, Putinje, Šušteršića, Gorška, Gašperšića, Mareka, Korčeta itd.

Kot predigra slavnostnim lahko-atletskim dnevom bo na oba binkoštna praznika revija naših najboljših juniorskih nogometnih moštev SK Ilirije, reprezentance II. razreda in jubilarnta, ki ga bo kot četrto moštvo izpopolnilo najboljšo zagrebško juniorsko moštvo HSK Concordie. Zmagovalci turnirja si bo priborili v trajno posest pokal, ki ga je daroval jubilarnt.

Uverjeni smo, da bo vsa sportna Ljubljana prisostvovala temu pomembnemu slavlju našega vodilnega kluba v lahkoatletskem in nogometnem sportu in mu z velikim obiskom dala polno priznanje za njega trudapolno toda zelo uspešno 15-letno delo.

Ob tej priliki opozarjamo vse zunanje udeležence proslave, ki jih pričakujemo veliko število, da uživajo polovično vožnjo. Na

odhodni postaji naj kupijo celo karto in žel. rumeno legitimacijo obrazec št. 13; proti potrdilu ASK Primorja, da so se udeležili proslave, bodo uživali brezplačen povratek. Popust velja do zaključno 13. t. m. za vse vlake izveniški ekspresa in za vse razrede, izveniški četrtega. Vstopnina propagandno nizka.

Motociklistične dirke

Na binkoštno nedeljo in ponedeljek vsak dan ob 15. uri na dirkališču ZSK Hermes. Pod pokroviteljstvom predsednika ljubljanske občine dr. Vladimira Ravniharja.

Vse priprave za prvo letošnje motociklistično dirko so končane. Po izkušnjah, ki so jih dobili prireditelji v preteklem letu smemo pričakovati, da bodo letošnje dirke po izvedbi in organizaciji na višku. Program za oba dni je izredno zanimivo sestavljen, kar je k dirkam pritegnilo rekordno število vozačev, publiko pa bo držal ves čas v napetosti, saj bo šlo za točke ne pa samo za zmago v poedini kategoriji. Zmagovalci in nagajenec bo torej tisti, ki bo oba dni dosegel največ točk v svoji disciplini. Za prva mesta se bodo borili poleg domačinov še ljubljanski publiki že znani Mariborčani brata Cerić in ing. Lotz ter Zagrebčani Cisar Kopic, drzni Babić in v Ljubljani še nepoznani Jaguš. Vsi obvladajo dirkališčno tehniko odlično, tako da bo publika tudi v tem oziru prišla na svoj račun. Žal bo v tej konkurenci manjkala naš odlični vozač Starič, vendar bo zato borba v njegovih disciplinah še ostrejša, saj bodo v borbo posegli lahko še drugi, kar bi bili spričo Starića skoro nemogoče. Udeleženci dirk se bodo publiki predstavili že v nedeljo dopoldne pri propagandnem obhodu skozi mesto.

Pokroviteljstvo teh dirk je prevzel sportu zelo naklonjeni predsednik mestne občine ljubljanske g. dr. Vladimir Ravnihar, kar daje prireditvi še posebno obeležje.

Publika se naproša, da kupi v predprodaji vstopnice, da ne bo nepotrebnega navala pri blagajni na igrišču. Dobe pa se v trgovinah Gorec, Alpina, Sport-Kmet. Cene pa so naslednje: Stojišča za oba dni 15 dinarjev, tribunski sedeži za oba dni 25, in za en dan pa 10 oziroma 15 dinarjev. Vojači plačajo polovico. Training vseh dirkačev je danes od 14. ure dalje.

BSK zmaguje

BSK : Concordia 4 : 1 (1 : 1)

Za tekmo je vladalo v Beogradu veliko zanimanje, kar dokazuje tudi skoraj 5000 gledalcev. Tekma se je pričela v prav živahnem tempu in se je že v početku opazila rahla premoč domačinov. Kljub temu pa zabije Pleše v 23. min. prvi gol za goste iz prostega strela. Isti igralce zastrelja kmalu nato 11 metrovko. Šele v zadnji minuti izenači Božović.

V drugem polčasu Concordia močno popusti in BSK prevladuje vse do konca. Drugi gol zabije Vujadinović v 17 min. z glavo po centru Nikolića, tretjega je dal Nikolić v 26. minuti, zadnjega pa ustrelil Glišović tik pred koncem iz daljave 18 metrov.

karakteristično za širokogrudnost sotrudništva, da silno omogoča

S tem smo podali profil tega zanimivega »preporodnega« gibanja, ki ima vse predpogoje, da postane eden odločilnih momentov v novo porajajoči se jugoslovanski kulturi.

»Narodna Odrbana« izhaja že deseto leto in je v Srbiji ena najbolj čitanih revij, dasi do danes ni bila nikakor organizirana v umetniških vprašanjih in je tudi tu prevladovala patriotsko-obrambna nota; z obravnavanimi sotrudniki pa je stopila v novo ero delovanja. Izhaja tedensko, naroča se v Beogradu, Pašićeva ulica 8. I. M.

Glasbeni vestnik

—k Massenelovo opero »Don Quijotes« so uprizorili v deželnem gledališču v Brnu. Režiral je Branko Cavella, dirigiral pa Anton Balatka. Kritika poroča o privlačni sili tega glasbeno lirčnega dela jako pohvalno.

—k Znani in ugledni profesor glasbe na zavodih sv. Stanislava v št. Vidu nad Ljubljano g. Vojteh Hybašek je nevarno obolev in se zdravi v bolnišnici. Številni njegovi hvaležni učenci mu želijo naglega ozdravljenja!

—k Na Dunaju bodo zopet otvorili obe operetni gledališči »Theater an der Wien« in »Carl Theater«. V slavnostnih dneh bo prvo uprizorilo Robert Stolzovo opereto »Venera v svila«.

—k Pevska župa bratov Ipavec (JPS) v Mariboru razvija pod zaslužnim predstvom skladatelja prof. Vasilija Mirka izredno živahno delavnost. O tej pričajo številni nastopi posameznih društev pa tudi impozantni nastopi združenih zborov ob raznih prilikah. Župni pevovodja je g. Albin Horvat.

—k Malokdo ve, da je pokojni najpopularnejši hrvatski skladatelj Iv. pl. Zajc (1831—1914) napisal preko 1200 glasbenih del. Njegovo delo je bilo eminentne važnosti za razvoj hrvatske glasbe.

—k Skladatelj g. Ivan Ocirk, po rodu Slovenec in v naših glasbenih listih dobro znan, je po dolgoletnem kulturnem udejstvanju zapustil Sinj v Dalmaciji.

Sokolstvo

Prapor postojnskega Sokola v Ljubljani

Sokolsko društvo v Sisku bo danes zvečer na dostojen način izročilo častitljivi prapor Sokola v Postojni v varstvo Ljubljanskemu Sokolu. Postojnski prapor, ki je zadnjič ponosno vihral po Postojni v oktobru 1918, ko je Postojna praznovala vstajenje Jugoslavije, je moral kot ubežnik iskati zavetja v svobodni Jugoslaviji, kamor ga je rešil takratni načelnik postaje v Postojni brat Franjo Gregorič, sedaj inspektor v prometnem ministrstvu v Beogradu. Na dokaj riskanten način se je posrečilo bratu Gregoriču prinesiti postojnski sokolski prapor v Sisek, kamor je prišel leta 1919. za načelnika postaje. Ker takratno Sokolsko društvo v Sisku ni imelo svojega prapora, je društvo nastopalo pri vseh slavnostih pod praporom postojnskega Sokola kot društvenim praporom. Lansko leto je siseški Sokol razvil svoj prapor, darilo blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja in tako je društvena uprava sklenila, da bo postojnski prapor, pod katerim je Sokol tolikokrat korakal na čelu svojih vrst, prinesla društvena delegacija v Ljubljano in ga izročila v varstvo Ljubljanskemu Sokolu.

Prav in lepo od bratskega društva v Sisku, da si je izbralo današnji večer, ko bo nastop ljubljanskih sokolskih društev, za izročitev prapora Ljubljanskemu Sokolu. Pred javno telovadbo bo svečana predaja prapora, s katerim se bodo ponovno pobratili praporji, begunci Sokola iz Trsta, Gorice, Idrije in Ilirske Bistrice, s kraljevim praporom Ljubljanskega Sokola na čelu.

Po svečani predaji prapora pa bo sledila slavnostna otvoritev novo preurejenega letnega telovadišča po predsedniku odseka za gradnjo Sokolskega doma br. dr. Vladimirju Ravniharju, na kar bo pričetek javne telovadbe s peštrim in izbranim sporedom.

Ponovno bratsko vabimo vse sokolsko članstvo in ostalo sokolstvu naklonjeno občinstvo, da povsem napolni letno telovadišče in tako pokaže čast sokolskemu praporu iz Postojne in našim vrlim telovadcem, telovadkam, naraščajo in deči, za njihov trud v telovadnici. Danes zvečer ob 20. vse kar sokolsko in narodno čuti na letno telovadišče Ljubljanskega Sokola! Zdravo!

Župna zleta v Kranju in Novem mestu

Za letošnje binkošne praznike bosta dve naši sokolski župi Kranj in Novo mesto proslavili 25 letnico svojega obstoja z župnima zletoma. Sokolska župa Kranj ustanovljena 1910 je pokazala v 25. letih obstoja toliko uspešnega dela za vzgojo naroda, da zavzema v tem oziru v naši banovini eno prvih mest. Ne le v nacionalnem, tudi v tehničnem oziru je pokazala Sokolska župa Kranj odlične uspehe, zlasti v tisti dobi, ko sta vodila tehnično stran brata Evgen Sajovic in Miroslav Ambrožič. V letih 1909 in 1910 sta izdajala vzorno urejevana tehnična lista »Vaditeljski list« in »Vadbene večere«. Iz gorenjskih sokolskih vrst so izšli tudi odlični mednarodniki pred vojno bratje Pristov Vinko, Rabič Vinko in Egon Jeveršek, ki so tekmovali na mednarodnih tekmah v Luksembourgu, Turinu in Parizu. Po svetovni vojni je delo izredno lepo in uspešno napredovalo, kar so zlasti pokazali župni izleti, ki so bili redno vsako leto v drugem kraju, od l. 1933. pa redno v Kranju.

Za proslavo srebrnega jubileja, ki bo na binkoštno nedeljo in ponedeljek se vršijo velike priprave, tako, da bo zlet ponovno velika manifestacija sokolske misli na Gorenjskem. Spored zleta je naslednji: v nedeljo ves dan tekme od 9. dalje, zvečer ob 21. župna akademija na prostem, v ponedeljek 10. t. m. ob 8. dalje skušnje, ob pol 12. sprevod po mestu in pozdrav pred mestno hišo, popoldne ob pol 16. župna javna telovadba vseh oddelkov in vojaštva l. planinskega polka iz Skofje Loke. Pri proslavi sodeluje godba Sokola Jesenice. Opozarjamo na ta izreden jubilej in bratsko vabimo sokolsko članstvo in občinstvo k obilnemu posetu.

V naši dolenski metropoli v Novem mestu pa bo ravnotako proslavila svoj srebrni jubilej novomeška sokolska župa z župnim zletom. Kakor gorenjska, tako ima tudi novomeška sokolska župa velike zasluge na polju nacionalne in telesne vzgoje. Dasi je novomeška župa ena najmanjših v našem Savezu, vendar tudi ona izkazuje lepe uspehe na vseh področjih sokolskega dela. Župna uprava posveča veliko pozornost zlasti društvom in četam po vaseh ter jim nudi vsestransko pomoč. Tudi za ta pomemben jubilej sta izdelala župna uprava in načelnstvo zelo pester in bogat spored. V nedeljo 9. t. m. bodo zjutraj na telovadišču na Loku tekme članstva in naraščaja, ob pol 10. otvoritev župne razstave, ki bo otvorena oba zletna dneva, ob 20. baklada po mestu, nato pa v Sokolskem domu župna akademija z izredno bogatim in peštrim sporedom. V ponedeljek 10. t. m. bo po prihodu vlakov sprevod po mestu, stik pred magistratom in pozdravi, ob 11. skušnje, nato obedi, popoldne ob 15. pa župna javna telovadba vseh oddelkov z obveznimi saveznimi in župnimi vajami. Pri proslavi bosta sodelovali novomeška mestna in gasilska godba iz Kostanjevice. Vse Sokolstvo in njemu naklonjeno občinstvo bratsko vabimo, da pohiti ta dva dni v dolenski metropoli proslaviti uspešno 25 letno delo sokolske župe Novo mesto. Zdravo! Na svidenje!

Sokol na Viču priredi na binkoštni ponedeljek 10. t. m. društveni izlet v županovo jamo pri Grosupljem. Izleta se udeležijo članstvo in naraščaj. Zbirališče izletnikov ob 5. pred Sokolskim domom. Odhod iz Ljubljane, gl. kol. ob 6.10. povratek ob 22. zvečer. Vabimo na izlet tudi prijatelje društva. Zdravo!

Dva bolgarska gosta na velesejmu

Videti je, da bomo polagoma od besednih tirad o stikih z Bolgari le res jeli prehajati k dejanjem. Na velesejmu razstavljata letos dva Bolgara, oba tokrat prvič, in oba vzbujata s svojimi izdelki živahno pozornost.

V paviljonu E razstavlja Hristo M. Mirovski iz Orišaka jako lepe izdelke

pyrografskega obrta.

Ne le v Orišaku samem, ampak v vsej okolici Trojane v Bolgariji je močno razvit obrt žganega slikarstva (pyrografija). Medtem ko naši domači obrtniki iz te stroke vse preveč greše prav v tem, da s svo-

dar toliko včasih naivne, včasih prav duhovite in nagajive ljudske šegavosti, da bi človek po cele ure stal in do potankosti ogledoval ta mnogovrstni drobiž. Zdi se, kakor da bi sedel v kmetski hiši in poslušal tisto brezbržno kramljanje, s katerim preprosti človek vedno nevede odkriva svojo dušo. In ko človek gleda in poslušata to nemo govorjenje, polagoma začuti, da se razkriva tu nekaj, kar nam je, vzlic trenutno drugačnemu videzu, vendar močno sorodno. In prav zato smo se posebej pomudili pri bolgarskih izdelkih. Čas bi že bil, da se na Balkanu zavemo lastne hrbtnice vsaj tam, kjer je mogoče. Pisca teh vrst še sedaj neprijetno dirne, ko se



jimi izdelki preveč in na slepo posnemajo tuje vzorce, moramo Bolgarom priznati, da kažejo v tem oziru mnogo več smisla in čuta za svoje narodne motive. Ornamentika na njihovih lesnih izdelkih se naslanja na ornamentiko, ki jo srečujemo na starih ikonah in pa na ornamentiko narodnih vezenin. Ta vir je po našem mnenju tudi dovolj bogat in nudi skoraj neizčrpno možnost kombinacij. Bolgarski izdelki so izdelani z veliko spretnostjo in solidnostjo. Pyrografski obrt je tako razvit, da izdelke Bolgari izvažajo v razne države Evrope, največ pa v Italijo.

Na ljubljanskem velesejmu je vzbudilo bolgarsko žgano slikarstvo toliko pozornosti, da je razstavljalec g. Mirovski prav zadovoljen z dosedanjimi uspehi. Izrazil je tudi željo po tesnejših trgovskih stikih z Jugoslavijo. Opozarjamo vse p. n. trgovce, ki bi se za trgovino iz te stroke zanimali, da bi g. Mirovski rad oddal zastopstvo za naše kraje. Naši izdelki, v kolikor jih imamo doslej, bi mogli v oploditvi z bolgarskimi samo pridobiti. Kič, ki ga namreč doslej nudimo v tej stroki kot »našec« blago, nam je pogosto bolj v — sramoto nego v čast!

Razen imenovanega razstavlja v paviljonu F tvrdka Nikola Mihailov iz Sofije

keramične izdelke.

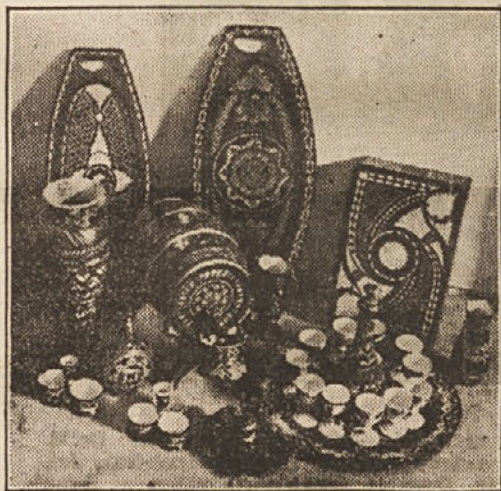
Kakor pirografika, je tudi keramika v Bolgariji dokaj razvita. Največ spet v okolici Trojane in Sofije same.

Na razstavi so razvrščeni zlasti drobni predmeti. Izdelek je soliden. Z zastrtostjo barv vpliva — v primeri z našo slovensko kmetsko keramiko — skoro nekoliko mrko, vendar ima nekaj svojega in vsake- kor za nas novega.

Kakor v izdelkih žganega slikarstva, se tudi v keramiki Bolgari naslanjajo v ornamentiki na narodno tradicijo. Razlike je le v toliko, v kolikor pač zahteva keramična ornamentika posebno tehniko. Motivi so izdelani stilizirano; cvetice, živali itd. — V teh drobnih okraskih pa je ven-

spomni, kako je pred leti na Dunaju ob najslabšem ključu in šmoku na vprašanje, kam je vsa ta ničvredna roba namenjena, moral slišati vedno isti zasmehljivi refren: »Balkanexport«.

Zdravi ljudski čut je tudi tu uganil pravo. Izdelke bolgarske keramike ljudje ogledujejo, izbirajo in kupujejo. Doslej eksportirajo Bolgari keramične izdelke največ v Ameriko, nekaj malega v Jugoslavijo (Beograd) in v Belgijo.



Z dosedanjim uspehom je tudi ta razstavljalec zadovoljen in bi rad navezal trgovske stike z Ljubljano. Zato posebej opozarjamo naše trgovstvo tudi nanj.

Naša iskrena želja je, da bi oba bolgarska razstavljalca, ki sta letos prišla v Ljubljano, ne ostala osamljena, ampak da bi postala glasnika nove pomladi za medsebojno gospodarsko zblizanje obeh narodov. Kakor namreč visoko cenimo pospeševanje kulturnih stikov in zblizanja, tako se nam vendar zdi ves ta hvale in priznanja vredni trud — drevo na pesku, ako hkratu ne oživi zblizevanje in pospeševanje gospodarskih stikov, ki dajo sokov za krepko, uspešno rast.

Borzna poročila

DEVIZE

Ljubljana, 7. junija (s primo Narodne banke). Amsterdam 2951-01—2965-61, Berlin 1756-08 do 1769-95, Bruselj 742-03—747-09, Curih 1424-22—1431-29, London 215-27—217-33, New York 4329-66—4265-98, Pariz 287-82—289-26, Praga 182-20—183-30, Trst 360-39—363-47.

Curih, 7. junija. Beograd 7, Pariz 20-23, London 15-09, New York 305-75, Bruselj 51-90, Milan 25-40, Madrid 41-95, Amsterdam 207-10, Berlin 124—, Dunaj 58—, Stockholm 77-80, Oslo 75-80, Kopenhagen 67-35, Praga 12-81, Varšava 57-95, Atene 2-90, Carigrad 2-48, Bukarešta 3-05, Helsingfors 6-66, Buenos-Aires 0-805.

VREDNOSTNI PAPIRI

Ljubljana, 7. junija. Inv. pos. 82—84, Bler 8% 76—78, Bler 7% 66—67, obv. drž. hip. banke 1927 73—75, agrarno posojilo 45—46, begluške obv. 63—64, obv. stab. pos. 82—84, Vojna škoda 363—365.

Zagreb, 7. junija. Inv. pos. 82-50—83—83, Vojna škoda kasa 363—365-50, Bler 7% 65-50 do 66—65-75—66-25, Bler 8% 76—78, 7% pos. hip. banke 73-25—73-75, 6% begluške obv. 63 do 64, Dunaj—Zagreb klearing 865—875—870, Dunaj—Beograd klearing 875-91—865-91, Grčija—Zagreb klearing 35-50 n, Grčija—Beograd klearing 37-35—36-65, Priv. klir. London—Zagreb 234-055—235-655—234-855, Priv. klir. London—Beograd 235-60—234, Priv. klir. Madrid—Beograd 620 tr, Trboveljska 130 n, Sladkor Osijek 135—160, 7% stab. pos. v Parizu 84—85—83-50—85.

Beograd, 7. junija. Inv. pos. 84-50—82, 4% agrar. obv. 47-50, 7% stab. pos. v Parizu 85 do 83-50 (85—83-50) 6% begluške obv. 65-50 do 64-75, Ratna šteta prompt 364—363 (362 do 364), Bler 8% 78-50, Bler 7% 66-25, Narodna banka 6000—5800.

BLAGO

Ljubljana, 7. junija. Tendence čvrsta. Nudi se žito: Koruza 73—75 (popolnoma suha) fco bačka postaja; popolnoma suha fco banatska postaja 73—75. Oves zdrav, suh, rešetan, fco slavonska postaja 107—109. Pšenica 78 kg 2% fco bačka postaja 140—145; 78 kg 2% fco banatska postaja 139—142. Moka: pšenična 0g banatska postaja 235—245, pšenična 0g fco bačka postaja 230—240, pšenična 2 bačka postaja 210—220, pšenična 5 bačka postaja 190—200. Otrobi: pšenični debeli 100—105.

Sombor, 7. junija. Vse je neizpremenjeno. Tendence neizpremenjena. Promet srednji.

Novi Sad, 7. junija. Pšenica: bačka potiska 134—139, slavonska 135—137, sremska 132 do 134, bačka 131—134, banaška 127—134. Oves neizpremenjen. Rž ne notira. Ječmen neizpremenjen. Koruza: bačka in sremska 71—72, banaška 69—70. Moka: bačka in bačka 0g in 0gg 202-50—225, št. 2 182-50—205, št. 5 162-50 do 185, št. 6 142-50—165, št. 7 120—130, št. 8 95—97-50. Fišol neizpremenjen. Otrobi: bački in sremski juta vreče 84—86, banaški juta vreče 83—85. Tendence stalna. Promet srednji.

Budimpešta, 7. junija. Tendence slaba. Promet srednji. Pšenica: junij 16-40—36—36 do 16-35—36. Rr: junij 11-04—10—11-10—12. Koruza: junij 10-90—94—10-92—93, avgust 10-85.

Chicago, 7. junija. Pšenica: julij 84-125, september 84-5, december 86-625. Koruza: julij 80-25, september 74-75, december 63-5. Oves: december 39-1075. Winip. pšenica: julij 83-52, oktober 85-375, december 83-5.

Junak

Milčec: »Iz šole izostajaš, Pepček? Ali se nič ne bojiš očeta?«

Pepček: »Prav nič se ga ne bojim.«

Milčec: »Od kdaj si pa tak junak?«

Pepček: »Odkar si je oče — zlomil desnico.«

Gotovo ne boste pozabili poravnati naročnine!

Gospodarske vesti

Stanje Državne hipotekarne banke

je bilo po zadnjem izkazu za dan 31. marca to (vse v milijonih dinarjev): aktiva: gotovina in zapisi 465,8, posojila na nepremičnine 2.171,5, na doklade 605,7, menična hipotekarna 95,5, na zastave 94,5; domače menice 83,4, ministristvo financ 598, tekoči računi 129,2, odkup vrednosti 93,9, rezervni fond 141,6, razna aktiva 98, kavcije 2.298,1; pasiva: lastni fondi 247,9, javni 1.356,7, zasebni kapital 1.083,8, vloge na tekoče račune 259,6, založišče in obveznice 800, predjemi v tujini 135,9, posojila pri Nar. banki 300, razni tekoči računi 163,7, razna pasiva 165,6, kavcije itd.

OUZD v maju 1935

Po statistiki Okrožnega urada za zavarovanje delavcev je bilo v maju zavarovanih pri njem 49.596 delavcev in 30.981 delavk, skupno torej 80.567, za 679 manj ko v maju 1. 1934.

Število bolnikov je z 2043 ostalo skoraj neizpremenjeno.

Povprečna dnevna zavarovana mezda je zopet padla. Pri ženskah se je sicer zvišala za 0'03 Din, a je padla pri moških za 0'30 Din. Celotna zavarovana dnevna mezda je dosegla znesek 1.807,410, kar je za 32.874 dinarjev manj ko v maju 1934.

Zaposlitve delavstva se je v primeru z aprilom 1935 malenkostno dvignila, v primeru z lani pa se je poslabšala.

Skoda na poljedelski kulturi znaša pol milijarde. Poljedelsko ministristvo je zbralo od banknih uprav podatke o škodi, ki jo je povzročilo zadnje neugodno vreme. Po teh podatkih znaša skupna škoda v vsej državi okrog 590 milijonov dinarjev. Največjo škodo je utrpela Dunavska banovina, približno 270 milijonov. Predvsem je v tej banovini občutna škoda pri pšenici.

8000 jehov zemlje se daje v zakup. Točno nasproti Zemunu ob levi donavski obali leži zelo plodno zemljišče, ki je bilo baš te dni zavarovano proti poplavam. Obkroženo je z 90 km dolgin in 5 m visokim nasipom. S tem je prvič ta zemlja vsposobljena za poljedelsko kulturo. Pred dnevi so pričeli dajati zemljo v zakup. Celotna površina znaša 8000 jehov. Največ pašnikov in oranje. Do sedaj se je javilo že lepo število interesentov. Zemlja se daje v zakup za 2 do 3 leta. Najemnina znaša od 20 do 100 dinarjev za jeh na leto. Zakupnik pa je obvezan, da zemljo primerno kultivira. V slučaju suše se vsa zemlja lahko namaka.

Nove tarife za sadje in povrtnino med Jugoslavijo in Nemčijo. Trenutno se dela na sestavi novih tarif za sveže sadje in povrtnino iz Jugoslavije v Nemčijo. Te tarife so lansko leto dospele z veliko zamudo in so zaradi tega povzročile mnogo nevolje, ker je sezona že pričela, predno so tarife stopile v veljavo. Letošnje tarife bodo verjetno potrjene že pričetkom julija.

Odpornost pšeničnih vrst. Zadnji mrazovi so napotili kmetijske strokovnjake, da so poskušali ugotoviti, katere vrste pšenice so proti mrazu najbolj odporne. Rezultat raziskovanj je bil, da je najodpornjša vrsta staro-banaška pšenica in pa dakota.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Pri malih oglasih reklamnega značaja stane petitna vrsta 2 Din. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znamkah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu.

ELEKTROMOTORJI POCENI!

»Mestna elektrarna ljubljanska proda interesentom elektromotorje za istosmerni tok, 300 voltov, po zelo nizkih cenah. Interesentom v Ljubljani, ki so priključeni še na istosmerni tok, nudi za zmerno mesečno odškodnino motorje na posojilo. Pojasnila daje ravateljstvo mestne elektrarne, Ljubljana, Krekov trg št. 10/11.«

Občni zbor Trgovskega bolniškega in podpornega društva

Ljubljana, 7. junija.

v Trgovskem domu je imelo Trgovsko bolniško in podporno društvo v četrtek zvečer svojo glavno skupščino, ki jo je otvoril predsednik društva g. Peter Klinar. V svojem izčrpnem poročilu je najprej ugotovil, da kaže društvo od leta 1930., ko se je uvedlo višje zavarovanje, stalen razvoj in porast v številu članstva. Skupno število zavarovancev znaša sedaj 7362, od katerih jih je v višjem razredu zavarovanih 4064. Vsi prispevki so znašali 1.355.425 Din, za oskrbo zavarovancev pa je društvo lani izdalo nad pol milijona dinarjev. Velika pridobitev za društvo je zlasti šlažmerjev dom, v katerem se je zdravilo 553 članov oziroma njihovih svojcev. Te suhe številke kažejo velike ugodnosti višjega zavarovanja. Glede četrtrinskega prispevka društva k vsakoletnim upravnim stroškom bolniške blagajne je ministristvo za socialno politiko odobrilo stališče društva, da se odmerja prispevek, ki ustreza številčnemu razmerju članov višjega razreda nasproti zavarovancem bolniške blagajne. Ker je hotel SUZOR svoječasno, da bi se vse privatne bolniške blagajne osnovala po

teritorialnem načelu s fakultativnim članstvom in uvedli novi mezdni razredi v breme zavarovanja, je TBPD podvelo vse korake, da se ta namera SUZOR-a ne bo uresničila, in predložilo ministru za socialno politiko dr. Dragu Marušiču posebno resolucijo s prošnjo, da ostanejo privatne bolniške blagajne nedotaknjene. G. minister je obljubil, da ne bo prej ničesar ukrenil, preden ne bo dobil predhodnih pojasnil prizadetih društev. Med drugim je predsednik g. Klinar omenil, da bo TBPD praznovalo letos 100 letico obstoja in delovanja ter bo izdana za ta jubilej posebna društvena spomenica.

Pregledno blagajniško poročilo društva in posebej šlažmerjevega doma je podal g. Joško Biber. Denarni promet je znašal 5.475.568 Din pri društvu, dočim so znašala pri šlažmerjevem domu aktiva 5.443.952 Din. Poslovni prebitki društva je znašal 1416 Din, pri šlažmerjevem domu pa 3472 Din.

Ko je bila še po nadzornem odboru predlagana upravi razrešnica, ki je bila soglasno sprejeta in odobrena, je predsednik zaključil lepo uspešno zborovanje.

Naročajte in čitajte
, Glas naroda'!



Poslušajte!

Vzorci popolnoma novega spomladanskega in letnega blaga za moške in ženske obleke in razne druge manufakture so pravkar izgotovljeni. Pišite še danes trgovskemu domu Sternecki, nakar jih takoj brezplačno prejmete na ogled. Cene vsemu blagu močno znižane. izbira pa je ogromna.

TRGOVSKI DOM
Sternecki
TOVARNA PERILA · IN · OBLEK

Celje št. 25

Tragedija v puščavi

Miss Knight, mlada vdova letalskega oficirja, ki je v oktobru lanskega leta skupno s svojim med tem časom smrtno ponesrečenim možem, preletela Saharo, in si s tem osvojila občudovanje vse svetovne javnosti, je sklenila organizirati ekspedicijo s Saharske puščave v gorovje Hoggar. Kljub najodločnejšim odsvetovanjem poznalcev Saharske pustinje, je našla trojico svojih znancev, Angleža Peytona in dva Francoza, Huenerta in Chaubeurja, s katerimi je skupno s tropičnim avtom odpotovala iz majhnega saharskega mesta Agades. Vožnja do prve vmesne postaje Inguezan je potekla brez vsake neizgode. Da bi ekspedicija dosegla Tamanrasset po najbližji poti, se je četvorica odločila, da poti ne bo nadaljevala po običajni karavanski poti, pač pa po bližnjici, ki jo karavane uporabljajo le v izjemnih slučajih. Izbira nove poti pa je postala katastrofalna. Komaj so bili člani ekspedicije 25 milj oddaljeni od oaze, je odpovedal motor. Zmanjkalo je bencina in družba je zašla v kaj nevarno situacijo. S seboj je imela ekspedicija zelo pičlo zalogo živil in le prav malo pitne vode. Vrnitev po puščavi brez vsake zaščite proti vročim solničnim žarkom je bila le prerisankanost.

Člani ekspedicije so se dolgo posvetovali, kaj jim je storiti. Brez dvoma bodo v sosednji oazi ponesrečeni avto iskali, če ne bo pravočasno dospel. Postaja na oazi je bila namreč obveščena o potovanju ekspedicije. Vendar predno bo rešilni avto s sosednje oaze našel ponesrečence, bo trajalo še nekaj dni in med tem časom lahko vsi člani pomrejo od žeje.

Končno je Miss Knight pregovorila Angleža, da bi se peš napotila do oaze. Oba

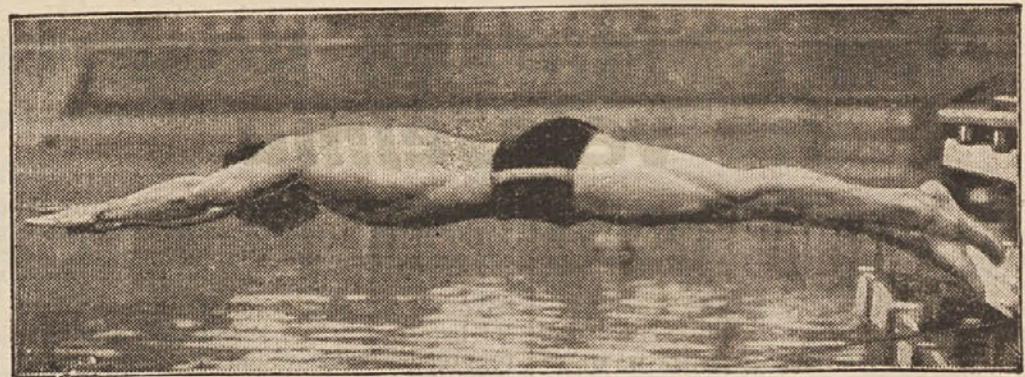
Francoza sta se trudila, da bi dvojico zadržala, ker jima je bila pot neznana, vendar je bila mlada Angležinja odločena, da v spremstvu svojega rojaka najde oazo.

Poslednje kapljice vode je pred slovesom četvorica bratsko porazdelila. Nato se je angleška dvojica poslovila.

Ostala dvojica si je pod avtom izkopala ozek jarek, z namero da najde pred strahotnimi solničnimi žarki vsaj malo zaščite. Polnih pet dni sta Francoza ležala v senčnem jarku. Brezzavestna ju je našel francoski raziskovalec Estienne. Ko jima je nudil prvo pomoč, se je s svojim avtomobilom odpravil na zasledovanje angleške dvojice.

Pet milj od Tamanrasset so se sledovi v pesku nenadoma zgubili. V neposredni bližini, na majhni ravnici je zapazil Etienne krvave sledove. Ko se je malo ozrl naokrog, je pod nizkim peščenim hribočkom našel mrtvo truplo mlade Angležinke. Njena obleka je bila raztrgana, na zapestjih in nogah je zasledil globoke zabodljave s koničastim nožem. Raziskovalec je sklepal, da se je mlada Angležinja najbrže hotela usmrtiti zaradi strahovite žeje in muk tropičnih solčnih žarkov. Z vso naglico je raziskovalec izkopal grob in vanj položil nesrečnico. Po kratki molitvi je Etienne nadaljeval pot, da najde Peytona, ker se je nadejal, da ga mogoče le še dobi pri življenju. Vendar tudi ta je bil mrtev. Ležal je kakih tisoč korakov dalje, najbrže ga je zadela solnčarica, saj tako je domneval Estienne.

Ko je francoski raziskovalec prijavil vso zadevo oblastem, so se mu vrinili pomišleki ali sta oba mrtveca v resnici našla



Najhitrejši svetovni plavač: 20 letni Američan Peter Fick

smrt tako blizu oaze samo zaradi žeje. Očividno je med njima nastal boj, vendar kako naj bi se ta pojasnil? Ali ni bil tu izvršen celo umor? Ze razlogi za ekspedicijo v nevarno Hoggar gorovje so postali sumljivi. Mogoče sta Miss Knight in mister

Peyton že v začetku imela namero poiskati smrt v bližini mesta, kjer je našel nesrečno smrt v aprilu letalec Knight? To vse so vprašanja, ki razburjajo duhove po francoski vzhodni Afriki in ki so oblastem dala povod za izkop obeh trupel v pustinji.

Letalo v službi verskega obreda

Neka budistična verska sekta v Rangoonu v Indiji se lahko pohvali, da je bila prva, ki se je poslužila najmodernejšega sredstva današnje tehnike, namreč letala, za izvršitev verskih obredov.

Ta sekta ima navado, da nosijo truplo vsakega umrlega duhovnika sedemkrat okoli slavnega budističnega svetišča Sue-Dagan.

Veliki duhovnik sekte pa je določil, da truplo ne bodo več nosili okoli svetišča, ampak da bodo svetišče obleteli. Najeli so letalo, vanj naložili truplo in pilot je letel sedemkrat okrog svetišča. Med budisti je ta dogodek povzročil veliko vznemirjenje, češ da to le ne gre, da se

na tak način izvršujejo stari običaji, pristaši sekte pa so ponosni, da so oni prvi, ki so se modernizirali.

Vpliv afriške ekspedicije na promet v tržaški luki

Po statističnih podatkih pokrajinskega gospodarskega sveta v Trstu se je v tržaškem pristanišču letošnji aprilski blagovni promet v primeri z lanskim aprilskim prometom zvišal za 1.105.357 q in je dosegel 3.847.300 q. V prvih štirih mesecih letošnjega leta pa se je promet zvišal nasproti lanskemu prometu v isti dobi za 1.224.446 q ter dosegel 13.927.934 q. Od tega odpade na pomorski promet 8.373.091 q in na promet po železnici 5.554.843 q. Ker so statistike za mesec januar in februar t. l. izkazovale velik minus napram lanskemu prometu v istih mesecih, je zelo verjetno, da je povišanje prometa v aprilu treba pripisati predvsem večjemu blagovnemu prometu v smeri proti Vzhodni Afriki, kamor se je iz Trsta izvozilo zlasti velike množine lesa. To hipotezo potrjuje tudi okolnost, da se je dejansko zvišal samo izvoz, ne pa tudi uvoz.

Kakšni zakoni se predlagajo v Ameriki

Neki dovtipni poslanec v Južni Carolini je predlagal, da se dostavi zakonu, da morajo psi obvezno nositi nagobčnike, dostavek, po katerem se ljudje ne štejejo med živali, ki imajo nagočnike. Ta dostavek pa ni bil sprejet.

V parlamentu v Montani je postavil neki poslanec poklicne nage plesalke pred težavni problem, da mora biti njih obleka težka tri funte in tri unče. Vendar pa velja ta zapoved le za predstave, pri katerih se toči alkohol.

V parlamentu v Indiani je predlagal neki poslanec, ki je bolehal za prevnetim lokalnim patriotizmom, da se njegova grofija povzdigne v 49. ameriško zvezno državo ali pa vrne Indijancem.



Novi češkoslovaški kabinet

Predsednik češkoslovaške republike Tomáš Masaryk je sprejel člane nove Malypetrove vlade k zaprisegi. — Od leve proti desni: Dr. M. Hodža (poljedelstvo), dr. Franke (pošta), dr. J. Černý (notranje zadeve), dr. E. Beneš (zunanje zadeve), dr. L. Czech (zdravstvo), Jan Malypetr (predsedstvo), J. V. Najman (trgovina), predsednik Masaryk, R. Beckyně (železnice), ing. Dostalek (samo malo viden — javna dela), dr. Ivan Dérer (pravosodje), msgr. dr. Šramek (unifikacija), prof. dr. Kronar (šolstvo), dr. K. Traj (finance), dr. Fr. Spina (brez portfelja), ing. J. Necas (skrbstvo), F. Machnik (narodna obramba).

Emil Vachek:

Kri ne kliče po maščevanju...

3.

Ortodoksni židi na Podkarpatski Rusiji strogo obhajajo sabat. Od vzhoda lune v petek zvečer do vzhoda v soboto ne položé roke na nobeno delo. Židovski trgovci in krčmarji v tej deželi imajo krščanske služkinje, ki opravljajo posle v trgovini namestu njih. Če jih nimajo, stojijo za pultom s prekrižanimi rokami ter kažejo z očmi na blago. Kupci si ga morajo sami vzeti ter položiti denar v skledico. Ko je Astenburg segel na vrata Glaserjeve prodajalne, je prišel mlad, suh človek plamtečih temnorjavih oči ter ga slovaški vprašal, kaj želi. Astenburg je rekel, da hoče cigarete. Glaser je pokazal z očmi na pripravljen kup tega blaga na pultu. Bernard si je izbral najdražje cigarete ter ponujal Glaserju bankovec. Glaser mu je rekel nemški, da mu verski predpis ne dovoljuje, jemati denar, ter ga je prosil, naj položi drobiž v sledico na pultu. Tudi Bernard je začel po nemško. »Vi ste gospod Glaser?« je vprašal. Žid ga je začudeno pogledal in pokimal. Bernard je bil docela prepričan, da od Glaserja ne bo ničesar izvedel. Ta človek bo vse zatajil. Toda navzlic temu je moral z njim govoriti o tem, kajti vanj je stavljaj poslednjo nado. Od župnika je odhajal ves uničen. Če bi imel župnik prav, bi mu ne ostalo ničesar od poslednjega stebra, ki se je nanj opiral. Bil je že prepričan, da ima župnik prav, toda moral se je oprijemati poslednje nade, drugače bi bil moral zblazneti.

Ta nada je bil Glaser. Imel je še iskrico upanja. Kločuraku je mogla biti znana le ena plat zadeve. Lukašik se je morda delal pred njim nedolžnega, skrivaj pa je lahko koval zaroto. Glaser to ve. Glaser

44

bi vendar ne bil vse rodbine izročil pogubi samo zato, ker so ga ovirali v dobičkanosni prodaji žganja. Toda, ko mu je zdaj zrl v obraz, je uvidel, da je bil ta človek zmožen onega dejanja. Bil je temen, zloben obraz. Če pa je Glaser zloben človek in če je uničil vso nedolžno rodbino samo zato, ker so ga ovirali pri njegovi sramotni trgovini, ni bilo misliti na to, da bi se zdaj izdal, ko je bila dežela v rokah gospodov, ki bi ga lahko kruto kaznovali. Razen tega je že prvi pogled na obraz tega pretkanega in mirno opreznega človeka pričal, da bi se ne dala z zvijačo spraviti iz njega nobena tajnost. Na svetu je bilo le malo ljudi, ki so vedeli, da je on ovadil rodbino šolskega voditelja; Glaser je lahko v tem skoraj orientalnem zakotju domneval, da je vojna ljudi razpršila, uničila; ali pa, da se brigajo za druge stvari, ne za njegovo ovadbo. Bernard je sklenil ravno pot.

»Gospod Glaser,« je rekel, »prišel sem od daleč samo zato, da se pogovorim z vami o neki zadevi. Hočem od vas samo eno pojasnilo. Če bi vaš odgovor imel za vas denarno vrednost, vam ga hočem dobro plačati. Prisegam vam, da ne povem nikoli nikomur ničesar o tem, kar sva govorila. Ali vas smem vprašati?«

Glaser se je nekaj časa obotavljal. Potem pa, ker je Astenburg podražil njegovo poželjivost, je rekel: »Prosim, pojdite za menoj.«

Peljal je Bernarda s strašno sobo karpatoruskim židov. Tam je bila odcveta, nelepa žena in otrok, angelsko lepa deklica. Glaser jima je pomignil in odšli sta molče. Njegova kretnja je splašila oblak muh, ki so krožile nad mizo. »Rad vam poslužim, če bom mogel,« je rekel.

Bernard je sklenil, da takoj brezobzirno udari. Vedel je, da ne spravi iz tega človeka niti besede, ki bi pričala zoper njega. Toda zanašal se je na izraz v njegovem obličju. Če ga zadene naglo, se bo Glaserju, ki ne more slutiti, zakaj je prišel k njemu,

zazrcalila na obrazu resnica. Zato je rekel, brž ko je sedel. »Jaz sem tisti častnik, ki ga išče mladi Lukašik. Jaz sem dal ustreliti njegovo rodbino, ker sem verjel besedam vaše ovadbe.«

Izraz v obličju tega človeka po teh besedah je dal Astenburgu odgovor na njegove dvome. Nekoč je bil na počitnicah pri nekem sorodniku, ki je imel več zemljišč in brežin. Po teh brežinah je bilo mnogo kuncev in ta sorodnik je strastno lovil kunce s pomočjo belih podlasic. Zlasti samec, ki so mu pravili Fricke, je strašno vneto lovil kunce. Bernard je bil nekoč zraven, ko je Fricke potegnil iz luknje zasačenega kunca. Oči te živali, polne groze! Prav tak je bil zdaj obraz Glaserja. Menda bi se ne bil bolj prestrašil, niti če bi iz jasnega treščilo pred njim v tla. Celo z roko je nekam zamahnil v obrambo, kakor da hoče nekaj odpoditi od sebe. Toda njegova groza ni dolgo trajala. Čudovito hitro se je zavedel. Najprej je spustil čez oči neprozorno mrežo. Nekaj časa je molčal. Potem pa je mirno odgovoril. »Nič mi ni znano o tem, da bi bil ovadil koga. Zlasti upravitelja Lukašika ne. Kdo vam je pravil o tem?«

»Vaše ime sem slišal v tej zvezi od častnika, ki je to moral vedeti,« je nestrpnostno odgovoril Bernard. »To je bil častnik, ki je poveljeval tistemu oddelku. Poročilo je dobil od drugega častnika, ki je poveljeval bataljonu, kateri je zavzel Volosjanko. Vi ste prišli k temu častniku in ste mu napovedali mnogo reči proti Lukašiku in njegovi rodbini. Zato ga je dal častnik aretirati in jaz, ker sem vam verjel, sem dal vse tri ustreliti.«

Glaser ga je pogledal hladno, zvedavo. Bal bi se ga bil le, ako bi bil blazen. Toda Bernard ni bil kakor blaznik. Glaser je zmignil z rameni. Sklenil je, da bo vztrajal pri igri in nevednosti. »Nimam niti slutnje, kako so mogle nastati te govorice. Ko so naši zavzeli Volosjanko, me sploh ni bilo bilo tam. Vprašajte tukašnje ljudi, da sem se vrnil šele pozneje. Moral sem namreč zbežati pred Rusi.«